LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	12.00
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 95 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Gruodžio (December) 30, 1969 Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 58-ieji

KRISLAI

Leninas apie karą
Gerklingiausias laikraštis
Dr. Seyle apie širdies ligas
Karo vanagu vaikai prieš karą
Demokratija tik žodžiuose
"Laisvės" vajaus reikalai.

— J. Gasiūnas —

Sekamais 1970 metais visame plačiame pasaulyje bus iškilmingai minėtas Lenino šimtmetinis gimtadienis.

Šiuo metu labai svarbu priminti, ką Leninas sakė karo klausimu. Tuoj po socialistinės revoliucijos jis paskelbė savo tezę:

"Visos mūsų politikos ir propagandos tikslas anaiptol nėra tas, kad sukurstytume tautas kariauti, bet kad padarytume galą karui," t. y. 2-ajam pasauliniam karui.

Tokia ir dabar Tarybų Sąjungos ir visų leniniečių politika, reikalaujanti baigti karą Vietname, taipgi baigti Izraelio agresiją arabų žemėse.

—:—

Vakarų Vokietijoje leidžiamas žurnalas "Nemuno Kraštas" rašo apie Chicagos "Naujienų" redakcijos vedamą "vienybės skaldymo" politiką, kuri yra doleriu paremta.

Minimo žurnalo bendradarbis J. Kaziūnas iš Brooklyno, N. Y., krikština "Naujienas" "gerklingiausiomis." Jis rašo, kad "Naujienos" skiriasi "nuo kitų ragangaudžių, kad jose mažiau inteligentiško maskavimosi ir daugiau tradicinio nepraustaburniškumo."

Taigi, "Naujienos" dabar yra "gerklingiausias" laikraštis tarp lietuvių. Savo nepraustaburniškumu jis pralenkia visus kitus "vaduotojų" laikraščius.

—:—

Pasaulinis širdies ligų specialistas dr. Hans Seyle skelbia savo suradimus, kad širdies ir kraujo cirkuliacijos sutrikimą ir kitus su tuo susijusius negalumus atneša didelis nuovargis, didelis jėgos įtempimas ir susijaudinimas.

Dr. Seyle taipgi nurodo, kad nuobodumas gyvenime, leidimas laiko be užsiėmimo priveda prie jėgos įtempimo ir susijaudinimų, kurie irgi greitai veda prie gyvenimo saulėleidžio.

—:—

Žinote, kad gynybos sekretoriaus Lairdo sūnus John, HEW sekretoriaus Fincho dukra Maureen, buvusio gynybos sekretoriaus McNamaros sūnus Robertas yra karui moratoriumo vadovai ir geriausi kovotojai.

Taipgi girdėjote, kad viceprezidento Agnew dukra taipgi su prieškariniais kovotojais, nors tėvas ją draudžia, disciplinuoja.

Jeigu tie karo vanagai nebegali ir savo vaikų pertikrinti, kad jie savo tėvų karinę politiką remtų, tai jau kas nors bloga su visa ta politika. Jaunimas mato, kad karas yra tiek šaliai, tiek žmonijai pražutingas. Jis todėl smarkiausia kovoja prieš karą.

—:—

Teisingai pasakė Norfolk, Va., išeinas laikraštis "Journal and Guide," kad mokyklose segregacija ir visokia rasinė diskriminacija turi dabar baigtis.

(Tąsa 5-tame pusl.)

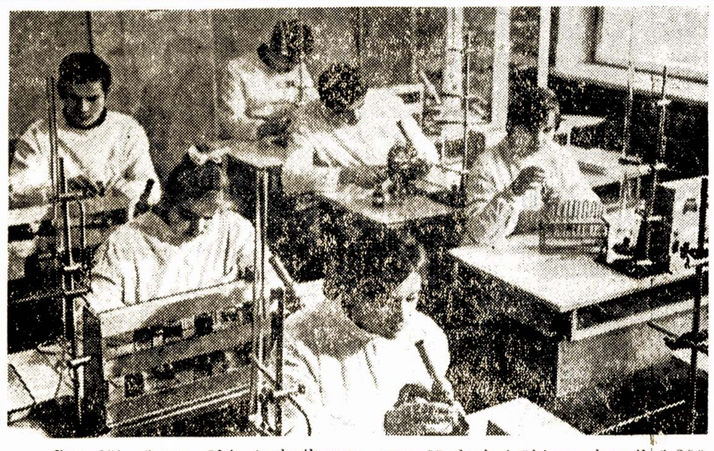

Grūzdžių žemės ūkio technikumas paruošė darbui ūkiuose beveik 1,300 veterinarijos felčerių ir zootechnikų. Šiuo metu jo skyriuose—akivaizdiniame ir neakivaizdiniame—mokosi daugiau kaip 600 merginų ir vaikinų.

A. Dilio nuotraukoje — antro kurso studentai atlieka laboratorinius darbus.

"LAISVĖS" VAJUS

GAVIMUI NAUJŲ SKAITYTOJŲ

Vajus prasidėjo su 1 d. Spalio
ir tęsis iki 15 d. vasario, 1970 m.

KONTESTANTŲ STOVIS DABAR YRA TOKS:

	Punktai
Valys Bunkus, Brooklyn, N. Y.	**4196**
Connecticut valstijos vajininkai	**3891**
Philadelphia, Pa.	**2832**
So. Bostono vajininkai	**2732**
Paul Alekna, St. Petersburg, Fla.	**2492**
New Jersey vajininkai	**2336**
Lawrence-Haverhill, Mass.	**2184**
Geo. Shimaitis, Brockton, Mass.	**2060**
M. Valilionienė, Miami, Fla.	**1840**
J. Jaskevičius, Worcester, Mass.	**1768**

V. Sutkienė, V. Taraškienė, San Francisco, Calif.	1456
Kanados vajininkai	1196
J. Stanienė, Baltimore, Md.	1128
Chicago, Ill.	1104
A. Bernat, Los Angeles, Calif.	936
Vera Smalstienė, Livonia, Mich.	900
Rochester, N. Y.	880
E. Kralikauskienė Lawrence, Mass.	792
LLD 20 kp. ir Mot. skyrius, Binghamton, N. Y.	678
Pittsburgh, Pa.	572
P. Bečis, Great Neck, N. Y.	528
M. Žiedelis, Nashua, N. H.	406
J. K. Alvinas, Yucaipa, Calif.	252
L. Tilwick, Easton, Pa.	228
LLD 74 kp., New Kensington, Pa.	144
C. K. Urban, Hudson, Mass.	108
Chester, Pa.	72
Marytė Smalstis, Ludington, Mich.	72

(Nukelta į 3-čią psl.)

"Laisvės" vajus prailgintas iki 1970 metų vasario 15 d.

Šiuomi pranešame, kad "Laisvės" vajus prailgintas iki 1970 metų vasario 15 d. O tai reiškia, kad mes turėsime dar pusantro mėnesio prenumeratoms atnaujinti, naujiems skaitytojams įrašyti ir $15,000 fondui sukelti.

Prašome skaitytojų talkos vajininkams, kad galėtume sėkmingai užbaigti vajų, kad $15,000 fondas būtų sukeltas dar ir su geru kaupu.

Per trijų mėnesių vajų buvo gražiai pasidarbuota, daug darbo ir energijos įdėta. "Laisvės" personalas ir Direktorių Taryba už tai nuoširdžiai dėkoja visiems ir visoms, kurie ir kurios kuo nors prisidėjo prie mūsų visų laikraščio sėkmingumo.

Manome, kad per šį pusantro mėnesio padirbėjus, mūsų laikraščio vajus bus apvainikuotas gražiu sėkmingumu.

JONAS LAZAUSKAS,
"Laisvės" Direktorių Tarybos sekr.

Mirė Jonas Kuzmickas

Vilnius. — Gruodžio 17 d. po sunkios ligos mirė Vilniaus miesto statybos vyriausias inžinierius Jonas Kuzmickas, gimęs 1928 m. Alytaus rajono Dubėnų kaime, valstiečių šeimoje.

Už pasižymėjimą darbe jis buvo apdovanotas garbės raštu ir suteiktas nusipelniusio statybininko garbės vardas.

Perskaitę "Laisvę" paduokite kitiems, kurie jos dar neskaito.

Graikijos kaliniai bado streiką skelbia

Atėnai. — 1,800 Graikijos kalinių, kalinčių koncentracijos stovyklose Egėjaus jūros Lero saloje, surengė eilę bado streikų, protestuodami prieš karinės chuntos savivaliavimą.

Nuo gruodžio pradžios jie vykdo dviejų mėnesių protesto kampaniją prieš jau daugiau kaip dvejus metus trunkantį neteisėtą jų ištrėmimą.

Nauja Izraelio valdžia labai karinga

Tel Avivas. — Izraelio knessete (parlamente) Komunistų Partijos atstovai nurodinėjo, kad naujoji Izraelio valdžia, premjerės Goldos Meir sudaryta, yra gerokai karingesnė. Joje daugiau karo vanagų.

Ministrai dabar ir kalba apie "didįjį Izraelį jo istoriniuose rubežiuose". Jie atmetė ir Jungtinių Valstijų siūlymą, kuriame pataria trauktis atgal į 1967 metų rubežius ir tartis su arabais.

Amman, Jordanas. — 14 žmonių buvo nuteisti nužūdyti ir du 15 metų kalėjime išbūti už suokalbį nuversti karaliaus Husseino valdžią.

Nepiliečiai privalo registruotis

Imigracijos ir Naturalizacijos Taryba praneša, kad visi šioje šalyje gyveną nepiliečiai privalo užsiregistruoti sausio mėnesį.

Ji nurodo, kad tik mokiniai, diplomatai iš kitų valstybių ir svečiai neprivalo registruotis. O šiaip visi gyventojai, nežiūrint kiek metų jie būtų išgyvenę šioje šalyje, jeigu jie nėra JAV piliečiai, turi užsiregistruoti nurodytu būdu.

Registracijos lakštus galima gauti visuose pašto įstaigose bei skyriuose ir Imigracijos ir Natūralizacijos raštinėse.

Taikai reikalinga koalicinė valdžia

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Thantas pareiškė, kad Vietname taikai būtinai reikalinga "plati koalicija", kuri turėtų daugumos žmonių pasitikėjimą.

Su koalicinės valdžios atstovais taikos derybos Paryžiuje pakryptų į gerąją pusę. Taipgi reikalinga mūšių pertrauka.

Bujumbura, Burundi.—23 žmonės rasti kaltais už suokalbį iššūdyti Tutsi gentį. Visi 23 buvo nužūdyti.

Amerikiečiai iššūdė 300 kaimiečių

Paryžius. — Tarptautiniam informacijų centrui verkdama 21 metų mergina Phan Thi Lign aiškino, kad jos kaime amerikiečiai kariai iššūdė 300 gyventojų—senelių moterų ir vaikų.

Kaimas Binhchau randasi Quangngai provincijoje, kaip ir kaimas Songmy, kuriame iššūdyta arti 600 kaimiečių.

Washingtonas. — TSRS ambasadorius Dobryninas informavo JAV valstybės sekretorių, kad Tarybų Sąjunga neužgiria Jungtinių Valstijų siūlomo taikos plano sutaikyti Izraelį su arabais, kadangi tas planas prielankus Izraeliui.

JAV ir TSRS pasitarimai Vienoje

Helsinkis. — Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos atstovai nusitarė pertraukti pasitarimus strateginių ginklų limitacijos klausimu iki bal. 16 d. Tada tęsti pasitarimus Austrijos sostinėje Vienoje.

Kampala. — Ugandos policija užmušė 7 suokalbininkus nuversti valdžią.

Mainieriai streikuos, jei jų bilių Nixonas vetuos

Washingtonas. — Buvęs kandidatas Jungtinės Mainierių Unijos prezidento vietai Joseph Yablonskis paskelbė savo pareiškimą, kad mainieriai yra pasiruošę išeiti į generalinį streiką, jeigu prez. Nixonas vetuotų (atmestų) Kongreso priimtą mainierių reikalais bilių.

Nixonas jau pasakė, kad jis tam biliui nepritaria, nes gali būt valstybei iškaštingas, kadangi jame yra įrašytas paragrafas, garantuojąs $136 į mėnesį kompensaciją gavusiam anglies dusulį ir nebegalinčiam dirbti mainieriui.

Daugiau kaip 100,000 mainierių ta liga serga. Vieni dar gali kiek dirbti, bet kiti yra bejėgiai ir jie turėtų gauti kompensaciją po $136 į mėnesį. Bendrai skaičiuojant, apie 1,000 mainierių užmušama ir apie 50,000 sužeidžiama į metus.

Anglijos unijos smerkia JAV karo kriminalizmą

Londonas.—Anglijos Darbo Unijų Kongreso generalinė taryba vienbalsiai pasmerkė Jungtinių Valstijų karių pravestas skerdynes Songmy kaime ir kitose vietovėse.

Rezoliucijoje taipgi raginama Jungtines Valstijas greitai baigti karą Vietname.

Vakarų Vokietijos krikščionių konferencija taipgi priėmė panašią rezoliuciją prieš Amerikos karinę politiką.

Kambodijos valdžia pasmerkė Amerikos kriminalizmą Vietname.

Tarrytown, N. Y.— 4 jaunuoliai, automobiliu įsivažiavę į rezervuarą, kartu su automobiliu prigėrė.

TSRS už taikų sugyvenimą

Maskva.— Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos centro komitetas paskelbė 13,000 žodžių dokumentą, kaip pagrindinę programą Lenino šimtmetiniam gimtadieniui minėti 1970 m. balandžio mėnesį.

Tame dokumente pasakyta, kad TSRS laikosi Lenino principo nekariauti su kapitalistinėmis šalimis, bet taikingai sugyventi sudarymui taikingų sąlygų "socializmo ir komunizmo statybai".

Kartu dokumente atžymėtos Jungtinės Valstijos ir Vakarų Vokietija, kaip pirmaeilės imperialistinės valstybės, su kurių agresyvia politika tenka kovoti.

Roma. — Didžiausią trafiko netvarką čia miestas pergyvena streikuojant gatvekarių ir autobusų darbininkams.

TSRS sveikatos reikalai

Maskva. — Aukščiausioji Taryba užgyrė valdžios siūlymą skirti žmonių sveikatos reikalams 1970 m. 9 bilijonus rublių arba 7.2% daugiau kaip 1969 m.

Tarybos sesijoje buvo raportuota, kad dabar TSRS turi 618,000 daktarų, kurie sudaro ketvirtadalį visų pasaulio daktarų. Turi daugiau kaip 26,000 ligoninių, 39,000 ambulatorijų.

Bendriems socialiniams reikalams paskirta 54,800,000,000 rub. Per pastaruosius 4 metus pajamos pakilo 32.5%.

Ottawa, Kanada. — Karo priešai piketavo Amerikos konsulatą, reikalaudami baigti karą.

Maskva.— Minėdama Stalino gimtadienį, "Pravda" rašo, kad jis labai daug prisidėjo prie ideologinės ir politinės kovos prieš leninizmo priešus, bet vėlesniu laiku padarė nedovanotinų teorinių ir politinių klaidų.

Jeruzalė. — Kalėdų dieną daugelis Amerikos studentų Hebrew universitete, protestuodami prieš karą Vietname, skaitė kare užmuštų amerikiečių vardus.

"LAISVĖ" NEIŠEIS sausio 2 d., kadangi "Laisvės" personalas nedirbs Naujuose metuose, sausio 1 d. Sekama "Laisvės" laida išeis sausio 6 d.

Laimingų Naujųjų Metų

linkime visiems "Laisvės" skaitytojams, bendradarbiams, korespondentams, visuomenės veikėjams ir visiems bičiuliams. Tegyvuoja taika pasaulyje!

"LAISVĖS" PERSONALAS

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per year	$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Įžengiant į 1970 metus

Atrodo, kad dar tik vakar pradėjome 1969 metus, o jie jau nueina į istoriją, ir mes jau ant slenksčio 1970 metų. Mes jau žinome, kokie buvo praėjusieji metai. Bet ką ant savo sparnų atneš 1970 metai? Kiekvienas norime būti pranašu, kiekvienas norime atspėti, kas mūsų laukia. Deja, tokiais galvočiais negalime būti. Mes tik žinome, ko mes norime susilaukti. Mes tik žinome, ko trokšta susilaukti visa žmonija. Bet ar tie norai ir troškimai išsipildys?

Mes norime, kad 1970 metai būtų geresni, vaisingesni gerais darbais, negu buvo 1969 metai. Pirmiausia mes norime, kad visi būtumėte sveiki, kad mūsų senosios kartos nustotų retėti, arba bent jau retėtų daug lėčiau. Mes norime, kad pažangusis judėjimas 1970 metais ne tik atlaikytų laimėtas pozicijas, bet kad dar sustiprėtų, už kariautų naujas. Mes norime, kad mūsų spauda, kad mūsų "Laisvė" ateinančiais metais gražiai klestėtų, kad mūsų organizacijos, kaip Lietuvių Literatūros Draugija, Lietuvių Meno Sąjunga, Lietuvių Darbininkų Susivienijimas pagausėtų nariais.

O labiausiai mes trokštame ir visa žmonija trokšta, kad 1970 metai atneštų pasauliui ramybę, kad barbariškasis Vietnamo karas baigtųsi, kad Vidurio Rytų konfliktas būtų likviduotas, kad tautos ir šalys nutrauktų ginklavimosi lenktynes, o visą savo dėmesį ir lėšas nukreiptų kovai prieš skurdą, alkį, nelaimes ir ligas.

Bet mes žinome, kad visi šie ir kiti prakilnūs norai bei troškimai savaime neateis. Už juos reikės kovoti, jeigu norėsime, kad jie išsipildytų.

Tad visi tam ir ruoškimės, ir ryžkimės!

Komunistų Partijos pareiškimas

Šiomis dienomis Amerikos Komunistų Partijos vadovybė su Gus Hall ir Henry Winston priešakyje išleido pareiškimą Black Panthers partijos klausimu. Pareiškime griežtai pasmerkiamas baisus prieš pantherius pradėtas valdžios teroras. Su ypatingu pasipiktinimu Komunistų partijos vadovybė kalba apie neseniai Chicagoje nužudymą dviejų Black Panthers partijos vadų—Fred Hampton ir Mark Clark.

Komunistai sako: "Mes esame liudininkais praplėsto Teisingumo Departamento, FBI ir didmiesčiuose policijos šaltakraujiško sąmokslo sutriuškinti ir fiziškai nušluoti Panther partiją, jos vadovus ir narius. Dvidešimt aštuoni Black Panthers partijos nariai policijos nužudyti nuo 1968 metų sausio mėnesio. Per pastaruosius šešis mėnesius suareštuota jos 40 vadų ir 125 nariai."

Kas per viena ta Black Panthers partija? Komunistai sako: "Black Panthers partija yra militantiška organizacija, susidedanti daugumoje iš jaunų žmonių, kovojančių už juodųjų žmonių teises. Originaliai įsikūrusi kaip apsigynimo prieš policijos terorą ir žudymą juodųjų žmonių getuose organizacija, partija paspartintai užsiimdinėja praktiška masine veikla, į kurią įeina rūpinimasis sveikatos reikalais bei aprūpinimas biedniokų alkanų vaikų šiltais pusryčiais. Ji renka peticijas su reikalavimu, kad bendruomenė kontroliuotų policiją, ji priešinga Vietnamo karui ir darbuojasi už juodųjų ir baltųjų bendra kova žmonių gerovei."

Komunistai atmeta pantheriams kaltinimą, kad jie siekią ginkluoto susikirtimo su policija ir užsiimdinėją teroru.

Komunistų partija ragina visus laisvę ir demokratiją mylinčius žmones ir jų organizacijas bendru frontu padėti Black Panthers partijai gintis.

Valdžios biudžetas, vėžys ir beždžionės

NIEKAM nėra jokia paslaptis, kad vėžys yra vienas iš baisiausių žmogaus priešų. Per amžius prieš jį kovojama, bet ir šiandien jis be laiko nuvaro į kapus milijonus žmonių. Tik pagalvokime, kiek mūsų Amerikos lietuvių kasmet krinta šio baisaus priešo aukomis!

Mokslas daro pažangą, bet nepakankamą, kad jį nugalėtų. Tragedija tame, kad mūsų federalinė valdžia, kuri bilijonus ir bilijonus dolerių išleidžia Vietnamo karui, arba užlaikymui FBI, CIA ir kitų šnipiados įstaigų, nesuranda lėšų vedimui plačiausio tyrinėjimo, kad nugalėtų šį Amerikos žmonių priešą. Štai ir dabartiniame federalinės valdžios biudžete, kurį iškepė prezidentas Nixonas, lėšos kovai su vėžio ligomis yra smarkiai sumažintos. Nieko nereiškia įvairių sveikatos reikalais besirūpinančių organizacijų protestai. Pinigų reikia karui, todėl nėra gelbėjimuisi nuo vėžio!

Pasirodo, kad nukentės ir vargšės beždžionės, net 290 jų. Jos buvo laikomos tyrinėjimui vėžio ligų. Susiaurinus tyrinėjimą, šios beždžionės nebereikalingos. Jos pasmerktos mirti!

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

GRAŽIAI PAGERBĖ NUSIPELNIUSIĄ LIETUVIŲ TAUTOS DUKRĄ

Vilniaus "Tiesoje" (gruo. 18 d.) skaitome:

Respublikos sostinės visuomenė šiandien paminėjo Lietuvos TSR Valstybinės konservatorijos profesorės, respublikos nusipelniusios meno veikėjos, meno mokslų daktarės Jadvygos Čiurlionytės gimimo 70-asias metines. Ižymiajai lietuvių muzikinės tautosakos tyrinėtojos sukakčiai buvo skirtas konservatorijos mokslinės tarybos ir Lietuvos TSR Kompozitorių sąjungos valdybos iškilmingas posėdis, kuris įvyko konservatorijos koncertų salėje.

Letuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotojas, profesorius J. Kuzminskis įteikė sukaktuvininkei respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštą, kuriuo ji apdovanota už nuopelnus, tiriant lietuvių muzikinį folklorą, ir už aktyvią visuomeninę veiklą, ryšium su septyniasdeštosiomis gimimo metinėmis.

Garbingos sukakties proga J. Čiurlionytę pasveikino Lietuvos TSR Kompozitorių sąjungos valdybos pirmininkas E. Balsys, respublikos aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministras H. Zabulis, Lietuvos TSR Kultūros ministerijos meno reikalų valdybos viršininko pavaduotojas V. Indrikonis. Ilgiausių kūrybinių metų, daug sėkmės mokslinėje veikloje sukaktuvininkei palinkėjo konservatorijos dėstytojai ir studentai, buvę jos mokiniai, meno kolektyvų artistai, mokyklų, kūrybinių organizacijų, spaudos atstovai, J. Čiurlionytės bičiuliai.

JIS POPIEŽIUMI IR VATIKANU NEPASITIKI

Kanados kardelieičių laikraštyje mūsų kalifornietis Z. Tamošauskas sako:

"Šventąjį Kazimierų paskelbus Lenkijos globėju, Lietuviškoje išeivijoje, o gal ir tėvynėje, kilo nemažas susijaudinimas." Girdi, "daugelis tautiečių siūlo rašyti Vatikanui protestus ar kitokio pobūdžio laiškus." Bet Tamošauskas mano, jog tai būtų kvailas popieriaus ir rašalo eikvojimas. Jis sako: "Rašymas Vatikanui yra tiek vertas darbas, kiek statymas užuovėjos iš pernykščio sniego. Šitoji institucija lietuvių tautos reikalų niekada nebojo ir nebos."

BET NIEKAS JO NEKLAUSO...

"Liaudies balse" savo "Pastabose" drg. Z. Janauskas sako:

Mūsų premjeras Trudeau yra gana simpatiškas ir malonus žmogus. Lengva klausytis, kai jis kalba. Gal būt, jis vaduojasi gerais norais, ragindamas visus savanoriškai susilaikyti nuo algų ir kainų kėlimo, nuo infliacijos didinimo.

Tik visa bėda, kad niekas jo neklauso.

Visų pirma algas pasikėlė Ontarijos parlamento nariai net po $6,000 į metus. Juos pasekė Hamiltono bei kitų savivaldybių viršininkai. Pragyvenimo reikmenų kainos kyla kas dieną.

Tai kaip gali darbininkai paklausyti premjero Trudeau raginimo?

IŠSIGANDUSIŲ ŽMONIŲ DESPERACIJA

Niekados pirmiau "veiksnių" ir "vaduotojų" šulai nebuvo taip išsigandę, kaip dabar. Juos, matyt, į desperaciją subloškė paskutiniais laikais pradėjęs smarkiai plisti Amerikos lietuviuose judėjimas už kultūrinį bendradarbiavimą su Tarybų Lietuva ir jos žmonėmis.

Tai parodo jų suaktyvėjimas gelbėti savo raketą. Neseniai suvažiavimą laikė VLIKas, kuriame buvo dar kartą uždrausta siekti bendradarbiavimo ryšių su Lietuva. Už dienos kitos posėdžiavo ALTas. Tos pačios ašaros ir tie patys gąsdinimai. Paskui buvo suruoštas "mokslinis ir kūrybinis simpoziumas". Čia irgi buvo nepamirštas "Lietuvos vadavimo" biznis. Bet gal viską "gražiausiai" apvainikavo toje pačioje Chicagoje Lietuvių Bičiulių fronto suruoštas "politinis simpoziumas". Čia "suplaukė" jų spaudos redaktoriai ir bendradarbiai. Žinoma, negalėjo nepasirodyti ir VLIKo, ir ALTo politinės galvos.

Tema? Klausimas? Ta pati su Lietuva bendradarbiavimo bėda. Simpoziumui gaires, matyt, nustatė klerikalų "Draugo" redaktorius Kunigas J. Prunskis ir menševikų "Naujienų" redaktorius A. Pužauskas. Dalyvavo ir "Dirvos" redaktorius Vytautas Meškauskas. Simpoziumui pirmininkavo kunigas F. Gureckas.

Gruodžio 18 d. "Drauge" skaitome Juozo Dagilio simpoziumo dalyvių pasisakymo aprašymą. Na, ir pliekė tie reakciniai vėjo malūnai!

Kunigas Gureckas, paprašęs dalyvius "išlaikyti akademinį lygį", iškvietė kitus pasisakyti.

Kunigas Prunskis ir prašė, ir maldavo savo biznį gelbėti nesipešimu tarp savęs. Laikykimės, girdi, moratoriumo, tai yra liaukimės vieni kitiems plaukus nuo galvos rovę. Iš "Akiračių" dr. Z. Rekašius mato, kad tarp veiksnių tiksluose jokių skirtumų nėra, "tik kartais nerandame bendros kalbos dėl priemonių". Meškauskas skundėsi, kad bendradarbiavimą su Lietuva skatina Sovietai, todėl su juo mums turi būti nepakeliui.

V. Šimkus. "L. Lietuvos" leidėjas, pasmerkė tuos, kurie nesilaiko iš viršaus įsakymų nebendradarbiauti su Lietuva. Jis griežtai reikalavo atsisakyti savo proto. Girdi, "jeigu galvosime, ką direktyvos reiškia, ar jas priimti, patarnausime tik okupantui". Vadinasi, nori būti geru veiksniu, atsisveikink su savo protu, aklai laikykis direktyvų iš viršaus.

Na, ir prabilo Lietuvių Fronto bičiulių atstovas L. Prapuolenis. Jis, matyt, buvo smarkiai paėmęs, nes, pasak Daugailį, jis šaukė. Mes "toje kovoje negalime atsisakyti jokio ginklo". Dar gerai, kad tas pakvaišėlis nepradėjo tenai šaudytis iš revolverio.

Bet bene visus pralenkė "Naujienų" redaktorius. Jis šaukė: "Žmogus, kuris kalba apie bendradarbiavimą, reikia mirtimi bausti, nes tai išdavikas". Dabar žinosime, kas parašė "Naujienoms" tuos idiotiškus vedamuosius prieš Jokubką ir solistą Kaniavą. Bendradarbiavimo šalininkai tiek laimingi, kad p. Pužauskas neturi savo rankose galios juos mirtimi nubausti. Jei tas žmogus tą galią turėtų, matyt, visus tuos jaunus vyrukus, kurie suruošė Kaniavams koncertus, iškartų.

Buvo ir daugiau "gražių" pasisakymų. Pav., Z. Kolba sakė, kad "kas ieško bendradarbiavimo, tas išgama". A. Jankauskaitė prašė dievo atleisti tiems, kurie pareiškė skirtingas nuomones, nes jie "neinformuoti".

Kaip atrodo, tai visame tame politiniame kermošiuje tik vienas balsas suskambėjo griežtai kitaip. Tai buvo bomba. Ją įmetė P. Šimoliūnas, pareikšdamas: "Liberalų tarpe nematėme ateities dirbti kartu su institucijomis, kurių vadovybėje yra žmonės, prisidėję prie žudynių IX forte ir kitur."

Vaje, kaip širšės prieš jį sukilo tų žmonių skerdikų šalininkai. "Jam suminėjus porą pavardžių", rašo Daugailis, "salėje prasidėjo švilpimas ir protesto šauksmai", ir, suprantama, kalbėtojas turėjo nutilti. O jis, matyt, turėjo dar daug daugiau ką pasakyti apie tų "institucijų" (VLIKo, ALTo) vadus.

PREZIDENT. NIXONAS STAIGA PRALOBO

Įvairių dienraščių savaitiniame priede "Parade" (gr. 14 d.) redaktorius Lloyd Shearer duoda vedamąjį "Mr. Nixon Homeowner" ("Ponas Nixonas kaip namų savininkas"). Jis mums suteikia tokių duomenų:

"Prezidento metinė alga—$200,000. Išlaidoms jis dar gauna $50,000. Be to, valdžia dar prideda jam $40,000 per metus važinėjimo išlaidoms".

Vos tik spėjo Nixonai susikraustyti į Baltuosius rūmus, tuoj Floridoje nusipirko dvejus namus. Jų vertė $252,800. Bet to neužteko. Californijoje jie nusipirko 21 akro nuosavybę su įvairiais pastatais, vertės $1,400,000. Šiame plote kaip dovaną mūsų prezidentui tos apylinkės golfo sporto mėgėjai įsteigė golfo lauką už $75,000. Pasirodo, kad prezidento reikalais rūpinasi kokios ten Title Insurance Trust Company ir Cotton Estate.

Matote, kai 30,000,000 amerikiečių velka pusbadį gyvenimą, mūsų prezidentas staiga pavirto vienu iš stambiausių nuosavybės savininku.

SAKO, IR TĄ REIKIA SKAITYTI GRAŽIU LAIMĖJIMU

"Daily World" kolumnistas George Morris nenusimena dėl angliakasių unijoje įvykusių rinkimų rezultatų. Tiesa, kad unijos diktatoriaus A. W. Boyle rinkimuose oponentas Joseph Yablonski nelaimėjo, bet net ir unijos mašinos suskaitymu, jis surinko 45,872 balsus. Tai negirdėtas dalykas toje unijoje, ir tai reikia laikyti didžiuliu pažangiečių laimėjimu. Bet, žinoma, Yablonski surinko gerokai daugiau balsų, kuriuos Boyle šalininkai nuo jo "nukniaukė".

Toks Yablonskio pasirodymas aiškiai parodo angliakasių unijoje narių nepasitenkinimą dabartine vadovybe. Kitais rinkimais pažangieji nariai gal jau galės Boylę išversti iš "sosto."

IŠ LAIŠKŲ

Brangūs draugai Laisviečiai!

Sveikinu Jus su Naujaisiais 1970 metais, palinkėdamas daug laimės ir pasisekimo Jūsų kilniame darbe žmonių gerovei.

Nuoširdžiai Jums dėkoju už prisiųstus "Laisvės" numerius, kuriuos perskaičiau su ypatingu atydumu. Nuoširdžiai Jums ačiū! Lauksiu nekantraudamas sekančių numerių.

Kai parvažiavau, tai daugelis draugų apipylė įvairiais klausimais, teiravosi apie žmonių gyvenimą Amerikoje. Aš, žinoma, kiek turėjau, viską išpasakojau, apibūdinau. Iš tikrųjų yra didelis skirtumas tarp Amerikos žmonių gyvenimo sąlygų ir Tarybų Sąjungos. Pats žmogaus vertinimas pas mus daug didesnis, negu Amerikoje.

Laiko pas mane labai maža. Kaip būtų gera, kad para būtų ilgesnė keliomis valandomis! Be savo atsakingo darbo kasykloje, dar įsipareigojęs apmokyti darbininkus kitoms profesijoms, t. y. paaukštinti jų kvalifikaciją. Labai malonu, kada matai, jog savo patyrimu gali padėti žmonėms, padidinti jų žinių bagažą.

Pas mus labai malonus oras. Šaltutis siekia vos ligi 12°C. Labai malonu tokiame ore po darbo pasivaikščioti su savo šeima, o ypač kada ramu ir krinta mažos, retos snaigės ir gerėtis šiaurės pašvaistėmis, kurios įvairiomis spalvomis žaidžia tamsiame danguje, tai išnykdamos, tai vėl ryškiai įsižiebdamos banguoja beribiuose dangaus plotuose. Dabar pas mus trumpiausios dienos, kurios neturi saulės ir stovi prieblanda. Saulę užstoja "dienos šviesos" žibintai gatvėse. Apylinkė parodo, jog žmogus vis tolyn ir tolyn žengia į tundrą, statydamas gyvenamus namus, vaikų darželius, kino teatro pastatus, vis užkariaudamas gamtą. Namai auga, lyg grybai po lietaus. Naujųjų metų proga daug šeimų švęs šventes naujuose butuose su erdvais kambariais. Kiek bus džiaugsmo jiems! Tokį džiaugsmą mano šeima irgi patyrė prieš keletą metų.

Baigdamas rašyti, dar kartą sveikinu Jūsų "Laisvės" kolektyvą su Naujaisiais 1970 metais. Daug laimės ir pasisekimo Jums Jūsų kilniame darbe, o taip pat kuo tvirčiausios sveikatos, neišsemiamos energijos, kurią skiriate žmogaus gerovei.

Su pagarba,

Vytas Grupkaitis
ir jo šeima

Inta, 1969 m. XII 11

Brangus Drauge!

Iš visos širdies besiartinantiems 1970 metams Jums, Jūsų artimiesiems ir visiems laisviečiams linkiu daug sveikatos, laimės, energijos ir ištvermės darbe!

Jūsų A. Venclova
ir žmona

Vilnius
1969 m. gruodis

"Laisvės" redakcijai

Brangūs Draugai!

Nuoširdžiai sveikinu Naujųjų Metų proga, linkiu neišsekamos ištvermės kultūriniam darbe ir geros sveikatos bei stiprios valios kovoje su visokiais nenaudėliais — progreso priešais.

Daug gero visiems mano broliams, pažangiems laisviečiams, remiantiems laikraštį ir dirbantiems kitokį apšvietos darbą.

Visada su Jumis,
mieli draugai—
L. Valbasys

Vilnius, 1969 XII 9

Laikraščio "Laisvė"
Redakcijai,

Su dideliu malonumu skaitom laikraštį "Laisvę." Jame atsispindi viso pasaulio gyvenimas. Tik paskutiniu laiku, tai yra nuo liepos mėn. labai mažai numerių gaunam. Gal dabar retai išeina, o gal kur nors dingsta. Jei dingtų, labai gaila.

Per Jus sužinojom, kas išrašo laikraštį "Laisvė", mano dukros Marijos Macijauskienės vardu. Už tai atsilygindami nuoširdumui J. Stanienės, siunčiame jai iš Lietuvos žurnalus: "Švyturys" ir "Mokslas ir gyvenimas". Labai būtų malonu, kad ir toliau gautume "Laisvę".

Nuoširdžiausiai sveikinu Redakcijos kolektyvą Naujų Metų proga ir linkiu kūrybinės ir asmeninės laimės!

Su pagarba
K. Žakavičienė
mokytoja pensininkė

Kaunas, 1969 m. XII

Nuo Redakcijos: "Laisvė" išeina reguliariškai. Jei jūs kai kurių numerių negaunate, tai jie dingsta kur nors kelyje.

Gerb. 'Laisvės" Redakcija!

Sveikinu "Laisvės" Redakciją bendradarbius skaitojus Naujų 1970 metų proga ir linkiu sėkmės, skleidžiant taikos, pažangos ir draugystės idėjas.

Naujų Metų proga noriu pasveikinti savo gimines, pažįstamus, bei draugus, palinkėti jiems stiprios sveikatos ir ilgų ir laimingų metų.

Tegul 1970 metai būna taikos, pažangos rr draugystės metai!

E. Pakruopytė

Kapsuko raj., Liudvinavas
1969 XII 18 d.

"Laisvės" Redakcijai

Ilgesingus sveikinimus ir nuoširdžiausius linkėjimus Naujų Metų proga siunčiu visiems "Laisvės" redakcijos darbuotojams ir jos mieliems skaitytojams. Dėkoju floridiečiams Marytei ir Pranui Kvietkams už ankstyvesnę "Laisvės" prenumeratą. Norėčiau ir vėl ją gauti. Netrukus čia minėsime šimto metų jubiliejų nuo Lenino gimimo dienos. Be abejo, nebus užmirštos ir blaivios Lenino idėjos.

Tebūnie ateinantys 1970 metai tautų draugystės, brolybės ir taikos metai. Tegul daugiau mūsų mielų bendratautiečių atvyksta aplankyti tėvų, brolių ir seserų kapų, gimtosios žemės, neužmirštančios ir neužmirštamos Tėvynės.

P. Kairevičius
repatriantas iš Buenos Aires

Druskininkai, 1969-XII-18

(Daugiau laiškų 3 pusl.)

'LAISVĖS' VAJUS

(Tąsa iš 1-mojo puslapio)

Valys Bunkus laikosi pirmoje vietoje. Jis pridavė pluoštą atnaujinimų, ir jam pagelbėjo su atnaujinimais S. Sasna.

Connecticut valstija auga punktais. Margaret Valinčius, newhavenietė, prisiuntė atnaujinimų, o "Hartfordo Svečias" prisiuntė naują prenumeratą ir atnaujinimų.

Dėl Philadelphijos pasidarbavo R. Merkis ir A. Lipčius, prisiųsdami atnaujinimų. A. Lipčius prisiuntė ir vieną naują prenumeratą.

So. Bostono vajininkai prisiuntė atnaujinimų. Pasidarbavo S. Rainard, H. Thomas ir V. Kvetkas.

Anna Walins (Anna Maria, Fla.) prisiuntė atnaujinimų ir punktus krediuoja LLD 45 kuopai, St. Petersburge.

New Jersey valstijos vajininkai prisiuntė atnaujinimų: K. Paciūnas, elizabethietis; Felicia Shimkus, arlingtonietė; A. Staniulis, hamptonietis, ir S. Radušis, millstonietis.

J. Stanienė, Baltimore, Md., prisiuntė dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimų.

Sekanti vajininkai krediuojami su atnaujinimais: V. Taraškienė, San Francisco, Calif.; M. Valilionienė, Miami, Fla.; George Shimaitis, Brockton, Mass.; L. Bekešienė ir G. Daukus, Rochester, N. Y.; A. Pepper (LLD 87 kp.), Pittsburgh, Pa.; P. Bečis, Great Neck, N. Y., ir M. Žiedelis, Nashua, N. H.

AUKŲ Į FONDĄ GAUTA SEKAMAI:

George Shimaitis, Brockton, Mass., prisiuntė **$271.** Aukojo:

Nuo "Laisvės" paramai pėpietės	$57.00
Konstancija Kalvelienė	50.00
George Shimaitis	25.00
Alphonse ir Josephine Skirmontai	25.00
Frank Kaulakis	11.00
John Pozniakas	11.00
John ir žmona Niaura (Niuro)	10.00
Vincas Zmuiden	10 00
Elsie Zaleskaitė	6.00
John Grigas	5.00
M. Gutauskienė	5.00
Peter ir Anna Chestnut	5.00
Agnes Kukaitienė	5.00
Mrs. B. Lapinskis	5.00
Frank ir Anna Markevich	5.00
Adam ir Janina Sikorskis	5.00
John ir Lena Smith	5.00
Paul ir Anna Vaitekunas	5.00

Po $2: Mrs. Mary Potsus, John ir Anna Vaitekunas, Petronė Orintienė, J. Stoškus.

Po $1: Jeanne Brown, Vera Charcas, G. Budrikienė, V. J. Stockus, J. Valutkevich, V. S. Valančius, A. Venslauskas, Mrs. Ada White, W. M. Stulgaitis (Stoughton), K. Vasaris, Livonia, Mich.; A. Beržinis, A. Kirslis ir C. Tamul, bridgewateriečiai.

V. Kazlau, Wethersfield, Conn., prisiuntė **$80.** Aukojo:

O. Giraitienė	$50.00
Lietuvių M. Klubas (Hartford)	30.00

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė **$100.** Aukojo:

Nuo parengimo	$68.00
Helen Velikis	21.00
Paulina Brown	6.00

Po $1: O. Galinat, F. Gricius, J. Valtas, K. Žemaitienė E. Usavage.

S. Rainard, So. Boston, Mass., prisiuntė **$31.** Aukojo:

Eva Lekas (Lexington)	$6.00
Liet. Piliečių Klubas	6.00
Agnė Davidonis	6.00
Charles Yushka	5.00
V. Kvetkas	4.00

Po $1: A. Jankus (Dorchester), J. Družienė (Revere), M. Stonis (Roslindale) ir W. Killman (Stoughton).

Nuo kitu gauta sekamai:

Antanas Staniulis, Hampton, N. J.	$50 00
L. Bagdonas, Pittsfield, Mass.	45 00
Hartfordo svečias	25.00
U. Doveikienė, Montreal, Canada	18.00
Joseph ir Helen Dobrow, Jacksonville, Fla.	16.00
Frank Kurkulis, Rochester, N. Y.	11.00
Charles Akscin, E. Hartford, Conn.	11.00
Stanley Petronis, Athol, Mass.	11 00
P. M. Sholomskas, Brooklyn, N. Y.	10.00
S. J. Jurevičiai, Ft. Lauderdale, Fla.	10.00
V. Staugaitis, W. Suffield, Conn.	10.00
John Kazlauskas, Lexington, Ky.	10 00
A. Lipčius, Eddystone, Pa.	9.00
V. A. Macy, Voluntown, Conn.	8.00
B. Kirstukas, Chicago, Ill.	8.00
K. Sukackienė, Maspeth, N. Y.	6.00
A. Zazas, Lake Worth, Fla.	6.00
Chas. Aimont, Hollywood, Fla.	6 00
Mrs. B. Lutz, Newark, N. J.	6.00
P. Vaičionis, Cranford, N. J.	6.00
Paul Burnis, Brooklyn, N. Y.	6.00
P. Baranauskas, Philadelphia, Pa.	6.00
Ch. Nečiunskas, Hicksville, N. Y.	6.00
K. Vikonis, Philadelphia, Pa.	5.00
J. Liminskas, Detroit, Mich.	5.00
P. V. Augučiai, N. Haledon, N. J.	5.00
Jonas Žilinskas, Hollandale, Fla.	5.00
Antonetta Tolish, Dolton, Ill.	5.00
W. Briedis, Nashua, N. H.	4.00
A. Pepper, Pittsburgh, Pa.	4.00
G. Daukus, Rochester, N. Y.	4.00
J. W. Thomson, Miami, Fla.	4.00
A. Sidlauskas, Port Washington, N. Y.	3.00
Mary Rinkus, Ossining, N. Y.	3.00

Po $2: Chas. Mackūnas, Montreal, Canada; F. Balčiūnas, San Leandro, Calif.; Sophie Egounis, Rowley, Mass.; J. Vaicekauskas, Binghamton, N. Y.

Po $1: Irene Didjun, Hamden, Conn.; Margaret Valinchus, New Haven, Conn.; O. Kučiauskaitė, Baltimore, Md.; Agota Arbačiauskienė, Minersville, Pa.; Mary Bakūnas, Pt. Pleasant, N. J.; A. Akelaitienė, New Hope, Pa.; V. I. Pranaičiai, Whitestone, N. Y.; D. Gurklis, Philadelphia, Pa.; Anna Walins, Anna Maria, Fla.; A. N. Burnett, Canterbury, Conn.; M. Karazan, Port Washington, N. Y.; J. Daugirda, Miami, Fla.; H. Tamašauskienė, Hingham, Mass., ir A. Yurka, Cleveland, Ohio.

Šį syki gauta $850. Anksčiau įplaukė $9,868. Viso gauta $10,718. Dar reikia $4,282.

"Laisvės" Direktorių Tarybą nutarė pratęsti vajų iki **vasario 15 d.** Bus proga vajininkams pamatyti savo miesto prenumeratorius po švenčių.

Prašome atidžiai perskaityti skelbimą VAJININKŲ ATIDAI. Žmogus, kuris pats užsirašys laikraštį "Laisvę," mokės tiktai $8 (laike vajaus) vieton $9 už metus laiko, ir gaus veltui bile skelbime pažymėtą knygą. Čia kalbama apie naujus skaitytojus Jungtinėse Valstijose.

Širdingai dėkojame vajininkams už jų nenuilstantį darbą vajuje, ir geriesiems prieteliams už jų dovanas į fondą.

Laimingų Naujųjų Metų visiems vajininkams ir jų klientams!

Administracija

IŠ LAIŠKŲ

Mielas Drauge!

Rašau mūsų Aukščiausiosios Taryrbos sesijai vykstant. Sesija prasidėjo vakar, kada jungtiniame Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdyje išklausėme TSRS Plano komisijos pirmininko N. Baibakovo ir Finansų ministro V. Garbuzovo pranešimus apie 1970-ių metų valstybės planą ir biudžetą. Tu klausimų svarstymas yra šios sesijos svarbiausias uždavinys. Be to bus svarstomas naujųjų Sveikatos apsaugos įstatymdavystės pagrindų projektas bei tvirtinimas isakų, kuriuos A. T. Prezidiumas priėmė tarp A. Tarybos sesijų. Šiandien plano ir biudžeto reikalai buvo diskutuojami Tautybių Tarybos posėdyje, o vakare juos diskutuoja Sąjungos Taryba. Ryt diskusijos bus tęsiamos, o gruodžio 19 d. vyks visų darbų tvarkos klausimų galutinis svarstymas ir įstatymų priėmimas.

Malonu buvo girdėti šiandien Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko J. Maniušio kalboje pareiškimą, kad šiais metais Lietuvoje pasiektas didžiausias ios istorijoje derlius — 24 centneriai (dvigubi—po 100 kilogramų) iš hektaro vidutiniai. Tai apie du kartus viršija buržuazijos laikais pasiektą derlių. Gi melioracijos ir vandens ūkio ministras E. Aleksejevskis statė pavyzdžiu Lietuvą kaipo daugiausiai pasiekusią melioracijos ir kultūrinių pievų sritvje iš visų tarybinių respublikų.

Būkit sveiki, tegu netrūksta energijos naujuose metuose. Labų dienų visiems laisviečiams nuo mudviejų su Genovaite.

Justas Paleckis

Maskva, 1969 XII 17

Brangūs draugai

Karštai sveikinu Jus visus "Laisvės" redakcijos ir administracijos darbuotojus su Naujaisiais 1970-aisiais metais. Visus praėjusius metus sekiau Jūsų darba, skaičiau "Laisvę," gėriausi Jūsų mokėjimu tvarkyti laikraštį, padaryti jį idomų ir brangų visiems doriems lietuviams, tiek užjūryje, tiek ir tėvvnėje Lietuvoje. Labai džiaugiausi ir didžiavausi galėdamas priskaitvti ir save prie "Laisvės" bendradarbių, jos draugu. Esu dėkingas Jums už viska, esu pasiryžes toliau bendradarbiauti drauge su Jumis taikos pasaulio tautų labui, žmonių laimei ir gerovei.

Tegu Naujieji metai būna dar ryžtingesnės Jūsu kovos prieš reakcines jėgas, dar drąsesniu pasiryžimu, dar didesnės meilės darbo žmonėms ir dar didesnio Jūsu poveikio į juos per "Laisve" metais.

Tegu lydi Jus visus stipri sveikata, giedri nuotaika, nepalaužiamas optimizmas ir stiprėja visiems mums brangi "Laisvė."

Su gilia pagarba.

Jūsų

J. Baltušis

Vilnius, 1969 XII 1

Mūsų dainininkė Nelė Ventienė gavo laišką nuo savo pusseserės Bronės Kemeklytės (Morani) iš Sao Paulo, Brazilijos, kuriame, tarp gryvai asmeniško povo būdžio dalykėlių, pasakojama toks baisus įvykis:

Čia pas mus pereitą mėnesi buvo nelaimė su Amerikos piliečiais. Manau, kad jūsų laikraščiai aprašė ši atsitikimą.

Du portugalai, sūnus ir tėvas pavogė vaikiną (studentą) 18 metų amžiaus. Jo tėvas yra Swift kompanijos prezidentas. Vagys buvo to vaikino pažįstami. Pareikalavo iš tėvo 100,000 dolerių. Vaikinas važinėdavo tuo pačiu autobusu, kaip ir mūsų Ričardas.

Vagys ji paėmė prie jo namų laukiant autobuso važiuoti į mokyklą. Nusivežė į farmą. Ten privertė savo ranka parašyti tėvui tris laiškus, prašant jų reikalavimą išpildyti. Paskui nusivedė vaikiną laukan, iškasė duobę, nušovė ir užkasė.

Tėvai vagių reikalavimą išpildė, bet per dešimt dienų nesulaukę sūnaus, pranešė policijai. Policija banditus suėmė. Jie prisipažino ir parodė, kur vaikinas užkastas.

Amerikos ambasada reikalavo tuos du žmogžudžius jai atiduoti teisti. Bet Brazilijos valdžia jų neatidavė. Ji juos teis ir nuteis 30 metų kalėti. Bet jie pabuvę 10 metų ar mažiau, vėl atsiras gatvėje. Per televizija juos matėme, kaip jie kalba ir atsakinėja į klausimus.

Čia ir didžiausios tragedijos interesuoja žmones tik dvi dienas. Už poros dienų jau visi viską užmiršta ir užsiima kitomis naujienomis. Manau, kad ir pas jus tas pats New Yorke...

Bronė

Gerb. Redaktoriau,

Labai prašau užprenumeruoti jūsų vadovaujamą laikraštį "Laisvę."

Kokios prenumeratos sąlygos. Labai prašau pranešti man šiuo adresu:

Lithuania, USSR
Vilnius 5
Čarno 21, b. 4
Gaudešienė Ona

Labai lauksiu.

Su pagarba,

Ona

Nuo Redakcijos: Labai gaila, bet jūs pačios mūsų laikraščio negalite tiesiogiai užsiprenumeruoti. Kas nors turėtų jums užprenumeruoti iš Amerikos. Gal atsiras tokių geraširdžių jūsų giminių. Prenumeratos kaina $12 metams.

Vilnius, 1969. XII. 12.

Didžiai gerbiamai
"Laisvės" Redakcijai

Siunčiu pluoštelį naujų eilėraščių. Prašyčiau patalpinti "Laisvėje". Būčiau labai dėkingas, jei būtų atspausdinti.

Sveikinu visą redakcijos personalą ir linkiu naujų didelių sekmių darbe ir asmeniniame gyvenime Naujais 1970 metais.

Su pagarba, **P. Stunžėnas**

Žuvies pramonės planas įvykdytas

Klaipėda. — Lietuvos gamybinės valdybos laivynas įvykdė metinį žuvies sugavimo planą. Nuo metų pradžios sugauta **3 milijonai 60 tūkstančių centnerių žuvies.** Tokio laimikio Lietuvos žvejybos istorijoje dar nėra buvę.

Iki 1969 metų pabaigos jūrų artojai pasiryžę sugauti viršum užduoties dar 140 tūkstančių centnerių žuvies.

Mineral Wels, Texas. — Kunigas Floyd D. Sutterfield, buvęs vaikų prieglaulos direktorius, pasidavė policijai ir prisipažino kad jis išprievartavo dvi 14 metų mergaites prieglaudoje.

Hanojus. Pietų Vietnamo Laisvinimo spaudos agentūra skelbia, kad JAV agresoriai sunaikino 700 namų Camau ir Rathdia provincijose tarp rugsėjo 20 d. ir lapkričio 20 d.

Iš kelionės po gimtąją žemę su Jonu Gužu

(Tąsa)

Pakeliui pravažiavome buvusį Jazdausko dvarą ir plytinę, kurioje buržuaziniais laikais nuolat reiškėsi antifašistinis judėjimas. Šiuo metu šis dvaras tarnauja liaudžiai. Jo žemė priklauso tarybiniam ūkiui, o centras — mokykla. Kiek toliau pravažiavome didelį Bugenių dvarą, o dabar vieną iš didžiausių tarybinių ūkių, kuriame stebėjome gražius veislinius gyvulius ir jų užlaikymui pastatus.

Kur Plechavičius siautėjo

Pravažiuodami Varduvos upėties Ukrinų bažnytkiemiu sustojome susipažinti su vieta, kur 1919 m. budelio Plechavičiaus gaujos gyvus po ledu kišdavo Tarybų valdžios kūrėjus, o antro pasaulinio karo metais vokiškieji grobikai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai sušaudė vietos aktyvistus antifašistus.

Daug mums židikų apylinkės gyventojai pripasakojo iš jų praeities kovų. Ir šį miestuką šiaudien puošia brolіškos kapinės. Tačiau židikai didžiuojasi ne vien tik savo praeitimi, bet ir dabartimi. Mums patiems teko įsitikinti jų rankų darbo vaisiais. Židikų apylinkės laukai dabar neša gerą derlių. Žiemkenčių ir vasarojaus laukai stovi kaip mūras. Mūsų akivaizdoje pravažiavo 5 kombainai paskui juos seka sunkvežimiai ir atiduoda iškultus rugius. Teiravomės kaip ilgai užtrunka rugių ir vasarojaus nukirtimas. Beveik visi, su kuriais mes kalbėjomės, patvirtino, jog vidutiniškai kolūkio rugių kirtimas 5 kombainais tęsiasi iki 4-5 dienų, priklausomai nuo to ar visuose sklypuose rugiai vienu ir tuo pačiu metu pribręsta.

Šiais metais rugius kirto ne vėliau kaip pernai, nepaisant tai, jog pavasaris buvo vėlyvas. Ypatingai mus sudomino nusausinimo darbai.

Sausinimo mašina aptarnaujama 3 darbininkų žingsniuoja vidutiniu žmogaus žingsniu. Ji iškelia molio luitus iš 1.5 ir 2 su virš metrų gilumos. "Šios mašinos ir padarė stebuklus mūsų laukuose, — sako J. Ragmanius, jei ne šios mašinos, mūsų laukai ir šiemet atrodytų štai kaip anie raistai". J. Ragmanius parodė mums ranka kairėje kelio styrančias pelkes, kuriose dabar rausiasi durpių mašinos. "Jei po kelių metų atsilankysite mūsų apylinkėse, tai šie pelkynai bus pasipuošę štai tokiais geltonų linų laukais, kuriuose tik pravažiavote. Ir šie linai prieš 3 metus nebuvo tokie išaugę, jei ne drenažo darbai".

Ne vienoje vietoje mes stebėjome kaip durpės gabenamos laukams tręšti. Anksčiau tai buvo ne madoje, tiek Mažeikių apylinkėse, tiek ir visoje Žemaitijoje. "Dabar agronomai mus išmokino kaip durpes panaudoti pakraikams ir laukų tręšimui", — tęsė J. Ragmanius.

Mūsų vairuotojas rūpestingai pasižiūrėjo į žemėlapį ir sako "Štai jau turėtų prasidėti Aukselių kaimas ir Margininkų brigada. Pagal visus mums duotus J. Gedimino nurodymus, čia kur netoliese ir jo sodyba randasi."

Pas gyvulių fermos vedėją

Justas Gedminas mums buvo jau matytas kai mes žengėme pirmuosius žingsnius Tarybų Lietuvos žemėje, Vilniaus aerouoste. Jis dalyvavo Jono sutikime. Jonas galvojo sau: "tai bent vieną Žemaitijoje žmogų surasiu pažįstamą". Tačiau gavo apsivilti. Kai pasiekėme Gedminų sodybą, nei vieno iš tėvų ir vaikų neradome namuose. Jaunas vyrukas, kuris tuo metu buvo atėjęs pas Gedminus ir jų neradęs į mus prabilo: "Jei pas jus mašinoje yra laisva vieta, tai priimkite mane, mes važiuosime į fermą ir tikriausiai juos ten surasime".

Taip ir padarėme. Dvi moteris palikome Gedminų sode, o mes trys vyrai nuvykome tiesiog prie fermos, kurios vedėju yra J. Gedminas. Netrukus prieš mūsų akis išėjo 7 Gedminų šeimos nariai Justas su žmona Ona ir 5 vaikai, kurių tarpe nei vieno iki mokyklinio amžiaus vaiko.

"Kas čia jus visus atvarė. Juk namus be gyvo žmogaus palikote", — klausinėjome Gedminų. Pasirodo, jog kolūkio pirmininkas asmeniškai prašė Gedminų, kad jis atostogų metu visus savo besimokančius vaikus pritrauktų prie darbo su galvijais. Žinoma, nuo mažiausio iki didžiausio vaiko gauna darbadienius ir užsidirbs savo reikalams pinigų. Vyriausiai dukrai pinigai reikalingi važiavimui į Klaipėdą laikyti egzaminų į medicinos seserų mokyklą. Jos sesutė rudenį eis į 11 klasę ir jai reikalingi pinigai, nes ji ruošiasi vykti į Šiaulių pedagoginį institutą gauti programos, kad kitais metais galėtų įstoti į šią aukštąją artimiausią mokyklą.

Apėję mūrinius tvartus ir susipažinę, kaip papildomai šeriami galvijai parginus juos iš laukų, įsitikinome, jog J. Gedminas teisus sakydamas, kad buržuaziniais laikais tik gerų dvarininkų karvės galėjo būti taip šeriamos.

Nutarėme grįžti į Gedminų ūkį. Iškilo klausimas kiek kartų mašinai reikės suvažinėti, kad visus Gedminus ir mus pargabenti į sodybą. Pasirodė, jog užteko vieno reiso, nes visas Gedminų jaunimas iš pašiūrės išsivedė tris ar 4 dviračius ir greičiau takeliais nuvyko į sodybą, kaip mes su lengvąja mašina. Tačiau bevažiuojant su J. Gedminu sužinojome, jog jis nebepatenkintas dviračiu, jam rūpi įsigyti "Java" motociklą, su lopšeliu, kad jis greičiau ir patogiau galėtų keliauti ne tik po savo kolūkį, bet ir į rajono centrą, Skuodo miestą, kur rudeniop ir pavasarį jam dažnai tenka būti, kai ten jų kolūkiui būna atgabenami kombinuoti pašarai.

(Bus daugiau)

Havana.— Kubos premjeras Kastro pasakė, kad Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys daug padėjo pramoninei statybai. Dabar "viskas priklauso nuo mūsų pačių."

CHICAGO, ILL.

Skaitlingos ir gražios Stasio Smitho laidotuvės

Gruodžio 11 dienos rytą, dar prieš 10 valandą, rinkosi geros valios žmonės į Povilo J. Ridiko koplyčią, kad tinkamai atsisveikinti su visuomenės veikėju velioniu Stasiu Smithu.

Nežiūrint, kad oras buvo nepalankus ir jau iš vakaro bei per naktį lijo, o rytą pasirodė dar net sniego kruliai, bet žmonės to nebojo ir gausiai rinkosi.

Prieš pradedant laidotuvių apeigas, prisipildė visa Ridiko šermeninė.

Lygiai 10 val. ryto, prasidėjo liūdnos laidotuvių apeigos. Pirmausiai duete dainavo solistės Estell Bogden ir Valeria Urbikas. Pastaroji akompanavo vargonais.

Po to, dienraščio "Vilnies" redaktorius Vincas Andrulis pasakė atatinkamą įvykiui kalbą. Jis sakė, kad per daugelį metų pažinęs Stasį Smithą. Velionis tūlą laiką dirbo spaustuvėje prie "Vilnies." Be to, jam teko net pirmą kartą nuvykti į New Yorką veloniui Stasiui vairuojant naują automašiną, dar prieš arti 50 metų, kada tokie dalykai buvo retenybė.

Be to, Andrulis papasakojo daug gražių prisiminimų iš velionio visuomeninės veiklos. Jis buvo beveik neribotai darbštus ir apdairus visose gyvenimo srityse.

Bendrai paėmus, V. Andrulis pabrėžė, kad velionis Stasys gyveno ne sau, bet visuomenės labui. Jo žmona Marytė gražiai kartu veikė ir dirbo pažangos labui.

Kalbėtojas ypač pažymėjo, kad velionis Smithas buvo susipratęs lietuvis pilnoje tų žodžių prasmėje, lygiai kaip ir jo žmona Marytė.

Į šią šalį Stasys atvyko 1913 metais. Gyvendamas rytinėse valstijose, jis dalyvavo "Laisvės" vajuose ir yra laimėjęs pirmąją dovaną už geriausią pasidarbavimą spaudos platinime.

Atvykęs į Čikagą, Smithas stojo dirbti prie "Vilnies" iki apleido Čikagą, berods, 1932 metais.

Stasys tada apsigyveno netoli La Porte, Ind., kur turėjo benzino biznį. Be to, jis vežiojo ūkininkų vaikus į mokyklą ir sėkmingai vedė automašinų remonto darbą.

Apylinkės gyventojų tarpe jis įsigijo didelį pasitikėjimą ir buvo visų mėgiamas.

Andruliui kalbą užbaigus, vėl sekė dainos.

Po šių dainų, laidotuvių direktorius Ridikas tarė keletą žodžių anglų kalba.

Pasibaigus laidotuvių apeigoms, apie 20 palydovais kupinų automašinų palydėjo velionio palaikus į Lietuvių tautines kapines. Ten buvo palaidotas jo paties pasirinktame ir iš anksto įsigytame sklype.

Po to, laidotuvių direktorius pakvietė visus grįžti į Mildą ir tokiu būdu priimti velionio žmonos visiems išreiškiamą padėką.

Taip baigėsi velionio Stasio paskutinė kelionė. Lai bus ramu jam ilsėtis svetimoje žemelėje, o mes minėsime jo kilnų atminimą kaip gero žmogaus ir atsidavusio darbo žmonių reikalų gynėjo.

R. Š.

PHILADELPHIA, PA.

Palaidojome draugą J. Stasiukaitį

Gruodžio 15 dieną iš J. Kavaliausko koplyčios būrelis draugų palydėjo drg. Joną Stasiukaitį į Oakland kapines. Jis ten tapo palaidotas šalia drg. A. Pranaičio.

Drg. J. Stasiukaitis Philadelphijoje išgyveno arti 50 metų, ir sulaukęs 81 metų nuo vėžio ligos baigė gyvenimą. Buvo nevedęs, tai ir jo palaidojimu rūpinosi jo įgaliotiniai ir laidojimo direktorius Juozas Kavaliauskas.

J. Stasiukaitis buvo kilęs iš biedniokų šeimos. Augęs netoli Latvijos ir ten tarnavęs. Mokėjo latvių kalbą ir rėmė prieścaristinį veikimą.

Amerikoje būdamas skaitė "Laisvę", "Vilnį", priklausė prie LLD 10-tos kuopos.

Per vėlai mes jį pažinome

Stasiukaitis dirbo nedidelėje duonos kepykloje ir visuomet naktimis. Todėl aktyviškai nedalyvavo pažangiečių veikime, neigi parengimuose. Bet kuomet sustojo dirbęs, pradėjo ateiti į 10-tos kuopos susirinkimus. Buvo parenkamas susirinkimų vedėju. Patėmyta, kad tinkamas palaikyti tvarką. Vėliau jis buvo išrinktas kp. organizatorium. O dar vėliau kelius sykius buvo išrinktas važiuoti į Laisvės bendrovės suvažiavimus delegatu. Iš suvažiavimų tarimų ir visokių sumanymų jis labai nuosekliai papasakodavo kuopos susirinkimui. Tik tuomet supratome, kad J. Stasiukaičio būta labai tinkamu tapti geru propagandistu.

Suvėluoti, ar ir visai neatpažinti draugų ir draugių gabumai labai nuostolingi pažangos skleidimui.

Sunku atpažinti draugų gabumus, kuomet jie taip nedrįsta bent ką veikti. Nėra reikalo būti prakalbininkais, ar rašytojais. Žmones sukviesti į parengimus, jiems suteikti patarnavimą, maisto paduoti, tinkamas programas sudaryti, tik reikia darbštumo ir noro. Drg. J. Stasiukaitis sakydavo: Aš būsiu tik svečių priėmėju ir vaišintoju, nors man ir kainuos kelios dešimtinės. Tokių mažai yra.

Seniau buvo ir veikėju

Kadaise LSS pirmoje kuopoje priklausė dviejų šeimų po 4 brolius. Tai buvo Jetužių ir Griciunų šeimos. Abiejų šeimų moterys buvo priešingos socialistiniam veikimui. Vyrams iš tikro labai sunku buvo kovoti šeimoje. Jetužių šeimose jau visi išmirę. Griciunų šeimoje buvo veikliausias Stasys Griciūnas, įkūrėjas Keliaujančio Knygyno. Jo šeima buvo Lietuvoje. Po pirmojo karo grįžo į Lietuvą, po kelių metų mirė dėl mums nežinomos priežasties. Ilgiausia pagyveno tai Povilas Griciunas. Jie abudu su žmona darbavosi ir rėmė tą veikimą. Povilui mirus, jo žmona Nela Griciunienė dar ir dabar dirba pagal išgalės. Tai bene bus viena dar senųjų laikų darbuotojų. Garbė jai, ir ilgiausių laimingų metų.

Griciunai augino du sūnus. Vienas žuvo paskiausiam kare. Abudu sūnūs pažangūs.

Gailime draugų mirusių. Linkime geros sveikatos likusiems. Ir laimingesnių Naujų Metų, tai jau bus 1970 metų.

Južintiškis

-:-

Prie Jono Stasiukaičio užuojautos skelbimo prisideda dar dvi pavardės: J. Andrulienė ir N. Griciūnienė. Atsiprašau.

P. Walant

Yucaipa, Calif.

Iš LLD kuopos susirinkimo

Gruodžio mėnesio susirinkimą praleidom gražiai. Buvo skaitlingas nariais.

Kuopos pirmininkė M. Alvinienė dažnai sugeba pakelti klausimus susirinkime, bet ji tuo laiku dar sunkiai sirgo.

Finansinis raportas rodė, kad viskas yra geroje tvarkoje ir kuopos iždas dar netuščias. Fin. sekretoriaus ir iždininko raportai visados sutinka.

Perrinkta kuopos valdyba 1970 metams. Pirmininkės nors nebuvo susirinkime, bet ji bus palikta. Jei bus reikalas, išrinks vėliau. Fin. sekr. J. Alvinas, ižd. M. Pukis, užrašų sekr. J. Dementis pasiliko vietoje.

Kuopos susirinkimai bus laikomi kas antrą mėnesį, antrą sekmadienį, parko salėje, nuo 1 val. popiet.

Susirinkimas uždarytas geroje nuotaikoje, pirmininkaujant Petrui Zline.

Apie kuopos ligonius

Kuopos susirinkimą baigiant, buvo pranešta apie LLD kuopos sergančius narius. Pasirodė, kad šiuo laiku yra trys sunkiai serganti.

Antanet Russ, Laguna Beach, jau nuo lapkričio mėnesio sunkiai serga. Dabar po daktaro priežiūra jos sveikata gerėja.

Margaretos Alvinienės, 34586 Cedar Lane, Yucaipa, sveikata buvo labai sumenkėjus, kad net turėjo Redlands ligoninėje keletą dienų pabūti. Dabar gydosi namuose ir palaipsniui eina sveikyn.

Juzė Šimkienė, 6209 Hazeltine Ave., Van Nuys, Cal., serga jau keletas metų ir daktarai nesuranda, kaip tą jos ligą pašalinti. Jos sveikata taip sumenkėjus, kad nepajėgia pati save apsižiūrėti. Jai labdarybės skyrius apmoka už stubą ir slaugę ją prižiūri 4 valandas per dieną.

Taipgi dar du kuopos nariai yra silpnos sveikatos. Vincas ir Nina Segevičiai-Sedgwicks, 3332 Nevada Ave., Elmonte, Calif., bet gyvena pas savo dukrelę, o ji labai gerai juos prižiūri.

Kuopos vardu pareiškiu širdingus linkėjimus visiems ligoniams greitai susveikti ir turėti laimingus Naujus 1970 metus.

Naujas adresas. Nuo lapkričio 1 d. mes gyvename kitoje vietoje: 34586 Cedar Lane, Yucaipa, Cal. Telefonas 797-4670.

Alvinas

Saigonas. — Pietų Vietnamo keleiviniui lėktuvui susidaužius apie 90 žmonių žuvo.

CLEVELAND, OHIO.

Clevelando Moterų Klubo įvykusiame pobūvyje gruodžio 12 d. susirinko gražus būrelis narių ir draugų bei svečių.

Iš valdybos raporto atrodo, viskas tvarkoje.

Skaitytas laiškas iš "Vilnies" laikraščio nuo V. Andrulio su atsišaukimu, kad pasveikinti "Vilnį" su 50 metų jubiliejum. Nutarta pasveikinti su $10. Taipgi nutarta pasveikinti su $10 demonstrantus prieš karą, kurie taip energingai demonstruoja nepaisant šalčio nei kitų negalavimų.

Įstojo į klubą dvi naujos narės: M. Kučauskienė ir Ona Gurklin.

Į knygų peržiūrėjimo komisiją apsiėmė M. Machuta ir Allen.

M. Mačionienė vaišino nares su karštesniu gėrimu, o M. Brazaitienė su pyragu. Iš Miamės, Floridos, Jurgis ir Stella Daniai prisiuntė per manę $20 su linkėjimais ir padėka, kad rašinėju iš Clevelando į laikraščius. Jie prašė, kad už tą $20 pavaišinčiau visas nares ir dalyvius gruodžio 12 d. pobūvyje. Tą ir padariau už $10. Kitą $10 pasiunčiau "Vilnies" administracijai nuo Danių į 50 metų sukaktuvių albumą. Manau Daniai neužpyks už tokį mano pasielgimą.

Šeimininkės paruošė skanius pietus. Buvo apsikeista dovanėlėmis.

Šiame susirinkime nutarta pakelti klubo duokles nuo $1.20 į metus iki $2.40. Narės, kurios dar nemokėjote, atvykite į susirinkimą sausio 9-tą dieną ir užsimokėkite. Kaip žinote, mūsų susirinkimai įvyksta kas antrą penktadienį kiekvieno mėnesio, išskiriant vasario ir kovo mėnesius.

Dar kartą noriu padėkoti draugams Daniams už dovaną, už jų prisiminimą mūsų. Ačiū šeimininkėms už jų triusą ir spaudai už talpinimą mūsų žinių.

Pasiliko ateinantiems metams ta pati valdyba: Pirmininkė — Agota Palton, užrašų raštininkė — M. Mačionienė, finansų raštininkė — O. Stankus, iždininkė — Anna K., korespondentė — Anna Salin.

Linkiu visiems laimingų Naujų Metų. Būkite sveiki.

A. Salin

SVEIKINIMAS

Sveikiname su 1970 metais gimines, draugus, drauges ir pažįstamus, gyvenančius Amerikoje, T. Lietuvoje ir kitur. Linkime visiems geros sveikatos, pasisekimo asmeniniame gyvenime ir visuomenės darbuose dėl labo visos žmonijos. Tą patį linkime Lietuvoj ir kitur gyvenantiems rašytojams, kurie puošia savo raštais užsienyje gyvenančių lietuvių spaudą. Malonu ir džiugu skaityti tuos raštus.

J. K. Mažukna ir **šeima**
Pittsburgh, Pa.

SVEIKINIMAS

Nuoširdžiai sveikinu gimines T. Lietuvoje su žieminėmis šventėmis, brolį Petrą Muloką, jo sūnų Vytautą Muloką ir jo visą šeimą, taipgi jo dvi seseris, Rokiškio rajone, Juodupės paštas; Joną Šimėną ir jo visą šeimą, Jurą Šimėną ir jo visą šeimą, Rokiškio rajone, Pandėlių paštas, Kurklaičių kaime. Linkiu visiems stiprios sveikatos, ir kad 1970 metai būtų visiems laimingi.

Jus mylinti —

Elzbieta Mulokiūtė
Philadelphia, Pa.

Taikingųjų Naujųjų Metų!

Linkime visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Lai gyvuoja taika!

Lucy Žemaitienė
Louise Butkevičienė

Hartford, Conn.

Sveikinimas

Sveikiname su sezoninėmis šventėmis visus Lietuvių Literatūros Draugijos narius, visus geros valios ir taiką mylinčius žmones Jungtinėse Valstijose ir Tarybų Lietuvoje. Taip pat pažangiųjų laikraščių skaitytojus ir rėmėjus. Linkime visiems didžios laimės 1970 metais, ypatingai tvirtos sveikatos, kad visiems skaisčiai šviestų saulutė.

Lietuvių Literatūros Dr-jos 45 kuopa
St. Petersburg, Fla.

Sveikinimas

Sveikiname visą "Laisvės" kolektyvą, linkime kuo geriausios sekmės 1970 metuose.

Anna ir **Stanley Kazilioniai**
Cleveland, Ohio

SVEIKINIMAS

Sveikinu savo gimines ir draugus su metinėmis šventėmis, gyvenančius Lietuvoje ir Amerikoje. Lietuvoje brolį Joną, seseris Amelią, Aleną ir Marijoną ir jų šeimas, kurie gyvena Panevėžio rajone, Pavašokės kolūkyje. Taipgi visą "Laisvės" kolektyvą, skaitytojus ir rėmėjus, visiems geros sveikatos ir laimingųjų naujųjų metų.

Stevis Družas
Norwood, Mass.

SVEIKINIMAS

Priimkite mūsų širdingus linkėjimus su naujaisiais 1970 metais giminėms, draugams Tarybų Lietuvoje ir Amerikoje. Linkime sveikatos, sekmės ir ilgiausių metų.

Juozas ir **Helen Šarkiūnai**
Helen Smith ir **šeima**
Worcester, Mass.

SVEIKINIMAS

Sveikinu su žieminėm šventėmis visą "Laisvės" kolektyvą, visus pažįstamus, pasiskleidžiusius po plačią Ameriką ir Lietuvoje, žurnalistus, bendraujančius "Laisvėje" ir "Šviesoje", linkėdamas visiems linksmai pasitikti naujus 1970 metus.

Vincent Zabul
Detroit, Mich.

Sveikinimas

Sveikinu su žiemos šventėmis visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Amerikoje ir T. Lietuvoje.

Juozas Chepukaitis,
Mesa, Arizona

SVEIKINAME

Su žiemos šventėmis sveikiname visus gimines ir draugus. Linkime laimingų naujųjų metų. Lai gyvuoja taika visame pasaulyje.

V. U. Burdai
San Leandro, Calif.

LAIMINGŲJŲ NAUJŲJŲ METŲ!

LLD 153 kuopa linki visiems nariams, "Laisvės" kolektyvui, skaitytojams ir rėmėjams. Taipgi sveikiname Tarybų Lietuvos pareigūnus ir gyventojus, ir visus žmones, kurie darbuojasi išlaikymui ir iškovojimui pasaulyje taikos.

LLD 153 kuopos
valdyba ir nariai
San Francisco, Calif.

SVEIKINAME

Sveikiname su naujaisiais 1970 metais visus ALDLD narius plačioj Amerikoje, visus geros valios žmones, kovojančius už pasaulinę taiką ir gerbūvį.

LLD 198 kuopa
Oakland, Calif.

Jam septyniasdešimt metų

Augustinas Gricius —:— K. Liubšio nuotrauka

Autobiografijoje, kuri išspausdinta knygoje "Tarybų Lietuvos rašytojai," Augustinas Gricius pasakoja, be kita ko, ir apie savo pirmąjį honorarą. Gavo jį mūsų jubiliatas 1924 metais 'Krivulės" redakcijoje. Gavo ir... nustebo, nes, jo žodžiais tariant, iki šiol jis manęs, kad "rašyti į laikraščius yra kiekvieno raštingo žmogaus pareiga. Neapmokama pareiga. Jei gali, tai ir rašyk, iškeldamas ir pašlovindamas gerus žmones ir darbus, peikdamas ir pasmerkdamas blogus."

Buvo, beje, A. Griciaus gyvenime ir kitokių honorarų. Anksčiau, kai 1913 metais, dar jaunas vaikinukas bebūdamas, ėmė rašinėti į laikraščius žinutes iš savo kaimo ir apylinkės gyvenime. Šiupyliuose jį yra vaikęsis vyras, mintuvus įsitvėręs: kam, girdi, parašęs į laikraštį, jog jis, būdamas girtas, įstūmęs žmogų į kuliamąją. Šiupylių kunigas atstatęs būsimąjį rašytoją nuo tarnavimo prie mišių už žinutę "Lietuvos ūkininkas," kad bažnyčioje surinktos aukos pakliuvo ne ten, kur reikia, o į kunigo plačią kišenę.

Nelengvą gyvenimo kelią nuėjo Augustinas Gricius. Beraščio, tačiau be galo mylinčio šviesą ir tiesą Šiaulių apskrities Šiupylių kaimo siuvėjo sūnus, gimęs 1899 metų gruodžio 25 d., "rašto ir druko" mokytis pradėjo pas daraktorius. Vėliau, tiesa, mokėsi normaliose pradinėse mokyklose Gruzdžiuose ir Auksučiuose, kur, beje, tuo metu dirbo du žymūs lietuvių pedagogai — Jonas Murka ir Stasys Matijošaitis-Esmaitis. Ir šiandien kalba apie juos rašytojas su meile ir pagarba, nes jie įkvėpė jam žinių troškimą, norą siekti užsibrėžto tikslo ir meilę knygai, kuriai vėliau jis paskyrė visą savo gyvenimą. Žinoma, buvo Augustino Griciaus gyvenime ir kitų mokytojų, ir mokyklų: Tautos Teatro vaidybos studija 1921-1922 m., Kauno universitetas, į kurį laisvuoju klausytoju buvo įstojęs 1925 m., ir pagaliau darbas įvairiose redakcijose bei ELTOJE, nelengvas, ne visuomet dėkingas žurnalisto, rašytojo darbas.

Nemažą indėlį Augustinas įnešė į lietuvių literatūrą. Ikitarybiniais metais Algio, Pivošos ir kitais slapyvardžiais jis yra parašęs daugybę feljetonų. Geriausi jų 1969 m. išleisti Vilniuje rinkinyje "Vyrai, nesijuokit!" Chronologine tvarka šioje knygoje atspausdinti feljetonai, paimti iš anksčiau išleistų knygų "Činčiberis,'' 1924; "Pamokslai idėjos broliams," 1928; "Vyrai, nesijuokit!," 1929; "Žvilgsnis į gyvenimą," 1930 ir iš prieškarinės periodikos. Nors A. Griciaus feljetonuose vaizduojama praeitis, bet jie įdomūs bei aktualūs ir šiandien, nes čia ryškiai demaskuojama ikitarybinės Lietuvos tikrovė, išjuokiamas kaimo ir miesto bukumas, gobšumas.

Dar reikšmingesnis A. Griciaus įnašas į lietuvių dramaturgiją. Pokario metais jis parašo keletą reikšmingų pjesių: "Išvakarėse," "Karšta vasara," "Sėja ir piūtis," "Buvo buvo, kaip nebuvo." Visos šios pjesės su pasisekimu ėjo Vilniaus ir Kauno teatrų scenose, o viena — "Karšta vasara" — išversta į rusų ir estų kalbas. Jis, be kita ko, parašė ir kino scenarijų lietuviškam filmui "Kalakutai," išleido apsakymų knygą "Žmonės," daug verčia — ypač dramos kūrinių.

Nors nelengva metų našta slegia jubiliato pečius, bet jis ir šiandien kupinas kūrybinių sumanymų. Linkime jam ilgų ilgų gyvenimo metų.

Jonas Pilypaitis
"Vagos" leidyklos redaktorius

Susitarė dėl keleivių susisiekimo

Ulan Batoras. — Čia įvyko penkių socialistinių valstybių atstovų pasitarimas, kuriame pasirašyta sutartis dėl keleivių susisiekimo geležinkeliais tarp Vietnamo Demokratinės Respublikos, Kinijos Liaudies Respublikos, Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos, Mongolijos Liaudies Respublikos ir Tarybų Sąjungos.

Kaip klastojama tiesa

1943 metais tragiškai žuvo Lietuvos tarybinė partizanė **Marija Melnikaitė,** eidama garbingas kovines pareigas. Apie ją ir jos darbą rašė Mažoji lietuviškoji tarybinė enciklopedija. Be kita ko ten parašyta:

"Nuo 1942 m. birželio mėn. 23 d. su grupe partizanų nuleista Baltarusijoje, iš ten atvyko į Zarasų apskritį. Melnikaitė buvo Liet. Komjaunimo narė, Zarasų apskr. komiteto sekretorė, su kitais sukūrė Kęstučio partizanų būrį, nemaža antifašistinių komjaunimo grupių. 1943 m. liepos 8 d., vykdydama kovos uždavinį, Melnikaitės vadovaujama 6 partizanų grupė prie Girdžiūnų k-mo (Ignalinos rj.) buvo apsupta hitlerininkų baudžiamojo būrio. Visą dieną partizanai gynėsi, M-tė nušovė 7 fašistus ir vieną sužeidė. Žuvo ir 3 partizanai. Paskutine granata ji norėjo susisprogdinti, bet granata nesprogo. Paėmę nelaisvėn, gestapininkai M-tę 5 paras žiauriai kankino, bet, neišgavę iš jos jokių žinių, drauge su F. Sapožnikovu sušaudė."

Tai tokia yra tiesa. Dabar pažiūrėkime, ką apie tai rašo J. Kapočiaus išleista Lietuvių enciklopedija. Ten koks nors hitlerininkas bando Melnikaitę apšmeižti, apjuodinti, padaryti iš jos bailę ir išdavikę, savanoriai pasidavusią fašistams į nagus ir ten išsiplepėjusią. Jis sako:

"1943 m. VII-8 jos (Melnikaitės — M-s) vadovaujamą grupę susekė vokiečiai. Kautynėse žuvo jos palydovai, o M-tė pasidavė nelaisvėn, nors turėjo gerą uždangą pabėgti. Išdavusi vokiečiams visus dokumentus, šifrus ir kitas žinias, po 5 dienų sušaudyta."

Jeigu, kaip pats to šmeižto autorius sako, "kautynėse žuvo jos palydovai," tai kaip ji galėjo turėti "gerą uždangą pabėgti"? Rašalius pats sau prieštarauja! Jeigu M—tė būtų vokiečiams išdavusi visas partizanų paslaptis, ją būtų naciai ne kankinę 5 dienas, bet tuoj paleidę. Ją kankino dėlto, kad **norėjo tas paslaptis išgauti,** o kai neišgavo — sušaudė.

Čia aiškus noras autoriaus ir Enciklopedijos redakcijos garbingą partizanės vardą apjuodinti. Tačiau jų melas ir šmeižtas kyšo kiekviename žodyje. Enciklopedija rimtas leidinys, rodos, turėtų rašyti tiesą, o ne skelbti sąmoningą melą!

M-s

Rochester, N. Y.

Senųjų lietuvių eilės retėja

1969 metais mirė šie lietuviai:

Petras Valiulis 68 metų, Petras Janusek — 68, Pranas Vačiukynas, Ladislaus Kanapiskas, Vytautas Salazius 50 m., Jonas Miglinas, Domininkas Chena 61 m., Veronika Rublutienė, Simanas Gendrėnas 79 m., Juozas Cernis 85 m., Barbara Kinderman 55 m., Juozas Lucus 81 m., Alena Stanikienė, Vanda Gečienė, Veronika Ševienė 75 m., Juozas Batista 81 m., Minnie Slakienė 84 m., Vincas Demaika 81 m., Pranas Manelis 80 m., Pranas Baranauskas 57 m.

Viso 20 lietuvių palaidota. Dalis amžiumi dar nebuvo seni, bet įvairūs išgyvenimai sutrumpino jų amžių.

-:- -:- -:-

Gruodžio 8 d. įvyko D. L. K. Gedimino Draugystės metinis susirinkimas, buvo gana gausingas. Petras Malinauskas atidarė susirinkimą. Buvo naujos valdybos rinkimas. Juozas Miller pasiūlė kad pasiliktų ta pati kitiems metams. Vienbalsiai buvo priimta.

Pirmininkas paklausė, ar "Laisvę" imsime ir toliau. Visi pritarė.

Naujų Metų sutikimas

Kaip kasmet, taip ir šiemet Draugija rengia Naujų Metų sutikimą.

Veiks bufetas su įvairiais užkandžiais ir gėrimais. Pradžia 8:30 vakare. Aš manau, bus ir muzika. Be to, bus galima susitikti savo pažįstamus, juos pasveikinti ir linksmai laiką praleisti.

Pranešu nariams, jei kuris ir neateisite, vistiek turėsite už bilietą užmokėti.

Geriau būti tarp savųjų, pasisveikinti ir pasivaišinti

C. Z.

Montello, Mass.

Joseph Shemeta 76 metų amžiaus mirė gruodžio 6 d. Cardinal Cushing ligoninėje. Buvo gimęs Lietuvoje. Šioje šalyje išgyveno 60 metų. Buvo pašarvotas V. Yakavonio šermeninėje. Priklausė prie Šv. Roko parapijos draugijos. Liudėsyje liko žmona Mary Shemeta, du sūnūs, duktė Mrs. Lillian M. Corbett, 9 anūkai. Palaidotas religiniai Melrose kapinėse.

Frances Pribuszauskas mirė gruodžio 10 d. Quincy Adams Nursing Home. Ji laikė maisto parduotuvę. Su visais gražiai sugyveno. Liudėsyje liko vyras Wm. Pribuszauskas, sūnus John, anūkai ir proanūkiai. Buvo pašarvota V. Yakavonio šermeninėje. Palaidota religiniai Kalvarijos kapinėse

Frank Norkus 92 metų amžiaus mirė gruodžio 11 d. Braemoor Nursing Home. Buvo pašarvotas V. Yakavonio šermeninėje. Priklausė prie Sandaros Klubo, Šv. Roko Draugystės ir Liet. Piliečių Klubo. Liudėsyje liko dvi dukterys, anūkai ir proanūkiai. Palaidotas religiniai Melrose kapinėse.

Mary Baranauskas mirė gruodžio 11 d. Cardinal Cushing ligoninėje. Buvo pašarvota Edw. Wait šermeninėje. Liudėsyje liko vyras James, dukra Anna Burges, keletas seserėnų Lietuvoje. Palaidota religiniai Kalvarijos kapinėse.

George Shimaitis

Pranešimas

So. Boston, Mass.

LLD 2 kuopos ir LP Klubo svarbūs susirinkimai įvyks sausio 3, 1970 m., 318 W. Broadway, popiet. Bus perrinkta valdybos. 2 kuopos ir LPK išrinkti knygų peržiūrėtojai ir nariai turėtų susirūpinti organizacijų reikalais ir dalyvauti susirinkimuose.

Sekr. **S. Rainard**

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

Kol segregacija ir rasinė diskriminacija nebus baigta Amerikoje, **"mes turėsime demokratiją tik žodžiuose."**

Tai pabrėžė ir Aukščiausiasis Teismas savo patvarkymais, kad dabar turi būti visur baigta rasinė diskriminacija. Bet Nixono administracija vis delsia ir delsia, vis bando kaip nors patenkinti pietinių valstijų baltuosius šovinistus.

—:—

Anna Krasnickas, So. Coventry, Conn., rugpiūčio pradžioje prisiuntė "Laisvei" gausią dovaną — 4 Lietuvių Namo Bendrovės šėrus.

Šiomis dienomis ji prisiuntė dar du Lietuvių Namo Bendrovės šėrus (vienas jos pačios, kitas Prano Krasnicko). Tai ir vėl graži "Laisvei" dovana.

Jurgis Shimaitis, Montello, Mass., prisiuntė vieną LMS 2 apskrities šėrą.

Už gražias dovanas širdingai visiems ačiū.

—:—

Baigiasi 1969 metai, kuriais mūsų "Laisvė" finansiniai pakenčiamai išsivertė. Galima buvo pasidžiaugti tuo, kad metų pradžioje buvo baigtas "Laisvės" vajus sėkmingai — sukelta $15,000 dar ir su kaupu.

Dabar turime žiūrėti, kad ir šis vajus būtų užbaigtas panašiai. Paskutinėmis vajaus dienomis pasispauskime ir galėsime baigti vajų su kaupu.

—:—

Laimingiausių visiems Naujųjų 1970 metų!

Klaidos pataisymas

"Laisvės" Nr. 91 rašinyje "Prisiminimai" klaidingai išspausdintas sakinys yra: "Kambarių gatvė, kurios nuošalyje...", privalėjo būti: **Komunarų** gatvė...

-:-

"Laisvės" Nr. 92 mano korespondencijoj iš Eastono išspausdinta: "mirė Marcella Jonaitis", o turėjo būti **Marcella Zunsis.** Ten pat išspausdinta: "mirė Valeris Pirkelis", o turėjo būti **Valeris Pikelis.**

E. Katinis

Paukščių karalystė

Ten, kur srauni Dravos upė įteka į Dunojų, plyti didžiuliai sąnašiniai plotai—daugiau kaip 11 tūkstančių hektarų, — apaugę aukšta žole, nendrėmis ir smulkiais krūmokšniais. Kopačevski Rit — viena judriausių pasaulyje paukščių karalysčių.

Čia sutinkame maždaug 275 rūšių paukščių, jų tarpe retų veislių sakalų, baltauodegių erelių ir t. t. Specialistai yra apskaičiavę, jog šioje vietovėje veisiasi 73 veislių laukinės antys.

Užrašykite "Laisvę" savo giminėms, gyvenantiems Lietuvoje. Prenumerata 12 dolerių.

—Draugija

HELP WANTED--MALE-FEMALE

WOOD FINISHERS & CABINET MAKERS. Because of our growth we have openings for wood finishers and cabinet makers. Must be experienced. Top wages plus benefits. Call for interview. 861-1200. North Bergen, N. J.
(90-99)

DISTRIBUTION CLERK in I.B.M. Dept., 37½ work week with pleasant working conditions. Good company benefits. Call 824-5100 Newark and ask for Mr. Jack Lane.
(90-99)

PRODUCTION TYPIST. No experience necessary, minimum 40 W. P. M., good quality. Excellent company benefits and working conditions, merit raises. Call Mr. Berlinger, 201-676-3280.

DUNN & BRADSTREET, 90 Halsted St., East Orange. An Equal Opportunity Employer.
(93-96)

OIL BURNER MECHANICS. Due to recent expansion, this organization has position for experienced man on 2, 4, and 6 oil. Top wages, steady employment overtime available. Paid holidays, vacations, hospitalization, health and life insurance and incentive benefits.
LIONE HI FUEL CO.
201-865-2300 — North Bergen, N. J.
(93-97)

TOOL & DIEMAKER

Experienced. Must be able to work from sketch or instructions. Paid Blue Cross/Blue Shield. 10 paid holidays. Paid vacation. Overtime available.

RED M. CORP.

70 Old Turnpike, Wayne, N. J.
256--6010. S/E Junction
Routes 46- & 23.
An Equal Opportunity Employer.
(88-95)

DISTRIBUTION CLERK

Wanted in IBM Department

37½ work week. Pleasant

working conditions.

Good Company benefits.

Call 824-5100.

Ask for Mr. Jack Lane

Apply in person to:
GALSWORTHY, INC.

300 Frelinghuysen Ave.,

Newark, N. J.

(95199)

Pranešimas

ROCHESTER, N. Y.

Gedimino Draugija rengia banketą pasitikimui Naujų Metų. Įvyks gruodžio (Dec.) 31-os dienos vakaro 5 valandą.

Visi Draugijos nariai, eis ar ne, turės mokėti įžangą. Ne nariams įžanga nemokama.

Visi lietuviai prašomi atsilankyti. Turėsime skanių valgių ir gėrimų, visokių skambučių ir kepuraičių. Visų maloniai lauksime. Vieta: 575 Joseph Ave., Gedimino salėje. Kviečia

—Draugija

BUSINESS OPPORTUNITY

SERVICE STATION

AVAILABLE
FOR LEASE

Good Opportunity for right man. For information contact
Mr. LaBohne. HU 6-7000. Between 8 AM & 5 PM.
(82-99)

HELP WANTED--MALE-FEMALE

MALE CLERK. High School education. Knowledge of credits and debits, accounting control, figure inventory, and office machines. Excellent opportunities, good benefits. Call 201-826-6000, Mr. Van Hoose between 8:30 AM—3:30 PM. Equal Opportunity Employer.
(91-100)

PRINTING PRESSMEN. First class. High or vocational school graduate. Five yrs. experience. Must be able to operate a Platen and Cylinder Press. Experienced in composition, press work and related work in printing. Excellent opportunities. Good benefits. Call 201-826-6000. Mr. Van Hoose, between 8:30 AM—3:30 PM. Equal Opportunity Employer.
(91-100)

NIGHT SHIFT TAB OPERATOR.

3-6 months light experience necessary. 37½ work week on the clock. Salary $115-$120. Good fringe benefits. Call Jack Lane, 824-5100, Newark.
(90-99)

TRUCK BODY BUILDERS. Trailer repair men. exp. pref. Best pay in Phila. area. Steady employment, pension, Blue Cross, other benefits. Call for interview H. A. DeHart & Son. Thorofare, N. J. 609-845-2800, or 456-0255
(88-96)

* PRODUCTION WORKERS

* WAREHOUSE MEN

* TRUCK DRIVERS

Good Paying Company Benefits

Call S. Tardy

617-894-4020

GENERAL BATTERY &
CERAMIC CORP.

55 Rumford Ave., Waltham, Mass.
(88-97)

BUTCHERS
or
APPRENTICES

Hospitalization

Major medical

Pension and Dental Plan

Top Salaries

We have many positions available in our new Garfield Store. Interviews are being held at the Garfield Boys Club, 490 Midland Ave., Garfield, N. J. APPLY NOW! Mon., Tues., Thurs., 11 AM-6 PM. Weds., Fri. 11 AM-8 PM. Sat. 10 AM-4 PM. STAFF. GOOD DEAL SUPERMARKETS.
(88-97)

GUARDS

Banking. Must be 21 or over. Must have current Penna. license and no previous record for misdemeanor. 2 weeks paid vacation, 12 paid holidays. Broad medical coverage plus free life insurance and profit sharing. $97 per week. Opportunity for overtime. Apply First Penna Bank, 1500 Chestnut Street, 20th fl., Philadelphia, between 8:30 AM & 4:30 PM. An equal opportunity Employer.
(93-95)

HUSBAND & WIFE. Healthy, mature couple, groundskeeper with some mechanical aptitude. Seamstress and food service. Live in. Fringe benefits. Good salary. Call Brother Stephen. 673-2022, 9 to 5. Philadelphia.
(92-98)

STRUCTURAL layerouts, fitters, welders, punch operators. Day and night shifts. Apply to Mr. Hill, shop office, 7 AM to 3:30 PM. SPECIALTY STRUCTURES INC., Front & Thurlow Sts., Chester, Pa. 494-5858
(88-96)

SVEIKINIMAS

Sveikiname visus gimines, gyvenančius Kaune ir Vilniuje, kaip tai: brolį Mikolą Meškėną, jo žmoną ir dukras Liudvisę ir Laisvutę; sūnėną Petrą Meškėną ir jo žmoną; švogerį Julių Marcikonį ir jo žmoną; krikštadukrą Birutę Rožansavą, jos vyrą ir vaikučius; brolienę Verą Kaškelienę, jos vyrą, dukrą Laimą ir jos dvi dukrytes. Visiems laimingųjų naujųjų metų!

Kazys ir **Paulina Meškėnai**
Brooklyn, N. Y.

SVEIKINIMAS

Nuoširdžiai sveikiname Naujų Metų proga "Laisvės" kolektyvą, visus skaitytojus ir vajininkus, LDS narius ir jo veikėjus, progresyvių organizacijų narius, taipgi gimines ir bičiulius Kanadoje ir Tarybų Lietuvoje. Linkime laimingų 1970 metų ir taikos pasaulyje.

Valys ir **Vera Bunkai**
Jamaica, N. Y.

SU NAUJAISIAIS 1970 METAIS

Sveikinu visus gimines, visus menininkus, visus kovojančius už taiką pasaulyje, visus spaudos darbuotojus, rėmėjus. Lai visiems šviečia saulė.

Jonas Grybas,
Richmond Hill, N. Y.

Sveikinimas

Sveikiname su žiemos šventėmis ir naujaisiais 1970 metais gimines, draugus Amerikoje ir T. Lietuvoje. Taipgi Aido Choro mokytoją, buvusius ir esančius Aido choristus. Visiems linkime geros sveikatos, laimės gyvenime. Lai būna taika pasaulyje.

Kastulė ir **Jonas Rušinskai**
Brooklyn, N. Y.

Maspeth, N. Y.

SVEIKINU

savo gimines, draugus ir pažįstamus

Su Naujaisiais Metais

ir linkiu, kad jie būtų visiems laimingi.

Anna Cibulsky

SVEIKINIMAS

Metinėmis šventėmis sveikinu drauges ir draugus ir visiems linkiu laimingų 1970 metų ir sulaukti daug kitų metų sveikiems.

Jonas Gužas

SVEIKINIMAS

Sveikiname su naujaisiais 1970 metais, linkėdami visiems draugams, pažįstamiems Amerikoje ir Lietuvoje laimės, sveikatos. Lai gyvuoja taika pasaulyje.

Peter ir **Helen Siauris**
Woodhaven, N. Y.

SVEIKINIMAS

Sveikiname žiemos švenčių proga visus savo gimines, draugus ir pažįstamus Amerikoje ir Lietuvoje. Taipgi linkime visiems sėkmingų, linksmų naujųjų metų. Lai 1970 metai mums atneša brolišką meilę ir taiką pasauliui. Tegul mūsų širdyse meilė niekados neužgęsta dėl savo tėvynės Lietuvos.

Prof. B. F. ir **Ona Kubiliai**
Chicago, Ill.

Iš Moterų Klubo susirinkimo

Gruodžio 17-ą New Yorko lietuvės moterys susirinko "Laisvės" salėn į savo klubo mėnesinį susirinkimą. Posėdį pravedė klubo pirmininkė I. Mizarienė.

Aptarti bėgamieji klubo reikalai.

Pirmininkė priminė klubietėms, kad pasimokėjusios duokles į L. L. Draugiją gauna Michalinos Meškauskienės knygą "Žvelgiu į tolius."

Ji taipgi padėkojo klubietėms už pasidarbavimą klubo naudai ir palinkėjo visoms klubietėms linksmų sezoninių švenčių ir laimingų Naujųjų 1970 metų.

Fin. sekretorė L. Kavaliauskaitė pateikė raportą iš lapkričio 23-čiosios moterų klubo parengimo; pranešė, kad, apmokėjus išlaidas, liko klubui pelno.

Nutarta padėkoti Amelijai Juškevičienei už parodymą nuotraukų (skaidrių) klubo parengime.

Tarptautinė Moters diena kovo 80-oji 1970 metais bus sekmadienis. Moterų klubas ruoš tos dienos paminėjimą. Vėliau apie tai bus parašyta plačiau.

Ateinantį balandžio mėnesį Chicagos laikraštis "Vilnis" švęs 50 metų gyvavimo jubiliejų. Mūsų klubas sveikina "Vilnį" su $50.

1969 metų klubo knygoms patikrinti išrinktos N. Skublickienė, H. Feiferienė ir J. Lazauskienė.

Klubo valdyba 1970 metams posėdis šiltais aplodismentais užgyrė senąją.

Pirmininkė—I. Mizarienė, vicepirmininkė — A. Rainienė, protokolų sekretorė — B. Keršulienė, finansų sekretorė — L. Kavaliauskaitė, iždininkė—O. Jakštienė, korespondentė — V. Bunkienė.

N. Buknienė ir H. Siaurienė darbuojasi klubiečių suaukotų daiktų išleidimu ir tuo jos sukelia klubui pinigų. Ačiū joms!

Aukos klubui

H. Vaitkienė — $5, Sue Kazokytė (Frackville, Pa.)— $5, Iz. Jackim (Shelter Island, N. Y.) — $5, O. Walmusienė — $1, Mrs. Simas— $2, M. Kavoliūnienė — $2, F. Mažilienė — $1, Vik. Balkus—$1.

Užbaigus klubo reikalus visos susėdom prie vaišėmis apkrautų stalų. Patarnavo O. Jakštienė, A. Rainienė, K. Čeikauskienė. Tortus, gėrimus ir kitus skanėsius paaukojo J. Lazauskienė, A. Petraitienė, L. Kavaliauskaitė, Anne Yakstis, Br. Keršulienė, Anna Dobilienė, I. Danilevičienė. Ačiū joms!

Sveikinu visas klubietes su Naujaisiais 1970 metais ir linkiu stiprios sveikatos. Lai vyksta pasaulinė Taika!

V. Bunkienė

GREETINGS!

Dear Aido Chorus—

My best wishes to all for a happy, healthy New Year. I miss you all. I wish we all could be together this holiday season, but as things are, this card will have to do.

New York is too cold. Come on down! With love to all, **Diana Nevins,**
Fort Lauderdale, Fla.

Sveikinimas "Šviesos" redaktoriui

Gerb. Drauge Antanai,

Priimkite nuoširdžiausius sveikinimus su Naujais metais iš gimtosios Lietuvos padangės. Geros sveikatos, sėkmės vaisingame darbe, skleidžiant klasinį ir tautinį susipratimą užsienio lietuvių tarpe. Gerų 1970-ųjų metų jūsų redaguojamam "Šviesos" žurnalui. Tegul jį dar labiau pamilsta skaitytojai, o jų eiles gausiau papildo nauji — jaunimas, kuris tęstų senosios kartos tradicijas, mokydamasis mylėti brangų lietuvišką žodį.

J. Avyžius
Vilnius

Sveikinimas laisviečiams

Širdingai sveikiname visus "Laisvės" darbininkus, veliname geros sveikatos ir geriausios sėkmės visiems 1970 metais.

J. F. Kasmočiai

Sveikinimas iš Brazilijos

Gerb. draugai Lazauskai,

Sveikiname jus ir linkime daug gero. Mes pasiekėme Braziliją laimingai. Ir jau aplankėme dalį draugų. Radome didelį pasikeitimą palyginus su tuo, kas pirmiau buvo. Bet apie viską plačiau pasikalbėsime, kai sugrįšime.

Perduokite gerus linkėjimus draugams Ventams, nes mes jų adreso nesurandame. Viso gero.

J. D. Mankauskai

Sveikinimas

Nuoširdžiausiai dėkojame už "National Geographic", kuriuos atsidėję studijavome, nors anglų kalba nevisiems įkandama. Žurnalas tam tikra prasme gimininggas "Mūsų gamtai" ir, visų pirma, todėl mums įdomus.

Esame Jums didžiai dėkingi, bet kaip sakoma, vien ačiū pasakydamas, skolos negrąžinsi. Vadinasi, liekame Jums skolingi. Būtume laimingi, galėdami tą skolą Jums grąžinti. Laukiame Jūsų pageidavimų. Galgi ir Jus domintų kai kurie Lietuvoje išeinantys leidiniai.

Jūsų tėvų žemėje — jau žiema. Šiemet Lietuvoje ji ankstyva. Vietomis daugoka sniego, šįkart daugiau Vakarų rajonuose, prie Baltijos jūros, negu rytuose — apie Vilnių. O šaltukas jau buvo paspaudęs net iki --20° Celsijaus. Užšalo ežerai. Skambino telefonu iš Druskininkų, sakė, kad žmonės jau eina per Nemuną ledu.

Linkime Jums geros sveikatos ir šviesių laimingų Naujųjų metų.

Džiaugiamės sulaukę Jūsų laiško.

Jus gerbiąs
J. Geležauskas

San Diego, Calif. — Militarinis lėktuvas nukrito ant Miramar Naval Air Station pastato, kuriame buvo apie 60 žmonių. Užmušė 11 žmonių, daugelį sužeidė.

Kinšasa, Kongas. — Kinšasos priemiestyje kuriamas pirmasis visos Afrikos branduolinių tyrimų centras, kur yra įrengtas atominis reaktorius.

Mieste pasidairius

Miesto Aukštosios Apšvietos Taryba Hunter kolegijos prezidentu paskyrė buvusią vienuolę Mrs. Jacqueline Grennan Wexler. Ji dar tik 43 metų amžiaus. Ji bus šios moterų kolegijos devintoji prezidentė.

Kai kas Mrs. Wexler paskyrimui priešinosi. Reakcininkams nepatinka, kad ji yra viešai pasisakius prieš Vietnamo karą.

Miesto Apšvietos Taryba paskelbė naują viešųjų mokyklų sutvarkymo planą. Pagal jį visos mokyklos bus padalytos į 30 "nepriklausomų" distriktų su savo valdybomis ir tarybomis. Manoma, kad šitokia viešųjų mokyklų sistemos dicentralizacija ją sustiprins, nes į vadovybę įsitrauks apylinkių (distriktų) žmonės. Iki šiol viskas ateidavo iš viršaus.

New Yorko Pietinio Distrikto federalinis prokuroras Robert M. Morgenthau nusilenkė prieš prezidentą Nixoną ir rezignavo. Jam buvo prezidento duotas ultimatumas: rezignuok geruoju, arba būti išmestas.

Nors visų pripažįstama, kad Morgenthau yra geras ir sąžiniškas prokuroras, bet dalykas tame, kad jis demokratas. Gi prezidentas tą vietą yra pažadėjęs republikonui advokatui Seymour.

Valstijos Investigacijos Komisija surado, kad priemiestį Yonkers kontroliuoja Mafijos gengsteriai, arba gengsterių pastatyti politikieriai. Bet komisija neturi pasiūlymo, kaip iš tų gengsterių Yonkersą išlaisvinti.

Majoras Lindsay paskelbė, kad šiemet Naujųjų metų sutikimas įvyks viešai didžiajame Central Parke. Prasidės gruodžio 31 d. 10 valandą naktį ir tęsis iki 1 valandos ryto. Bus puiki programa. Tikimasi, kad iškilmėse dalyvaus 30,000 žmonių. Žinoma, bus pats majoras ir kiti miesto valdžios žmonės.

Derybos tarp Transit Authority ir Transport Workers unijos dar vis neduoda naujo kontrakto. Unija kalba apie streiką.

Amatininkai, pajieškodami darbų, praneškite per Laisvę ir gausite pasiūlymų. Kaina už paskelbimą žema.

Maloniausias sutikimas Naujųjų Metų su Aidu

Šį trečiadienį, "Laisvės" salėje, Aido choras duoda spalvingą Naujųjų Metų sutikimą. Reikia būtinai užsisakyti vietą. Skambinkite: 641-6887.

Gausite papuošalus, gerą maistą, gėrimus, muziką šokiams ir liaudies dainas, ir tik už $5. Kviečia.

—Aido Choras

"Šalčio fabrikai" rajonuose

550 tonų greit gendančių produktų bus galima saugoti didžiuliame "Šalčio fabrike", kuris pradėtas statyti Plungėje. Šešiose didžiulėse šaldymo kamerose automatiškai bus palaikoma reikalinga temperatūra. Visus krovimo darbus šaldytuve numatoma mechanizuoti. Produktai į kaimo parduotuves bus tiekiami centralizuotai.

Prie šaldytuvo blokuojamas administracinis - buitinis pastatas, pajėgus kulinarijos cechas. Per parą rajono gyventojams jis tieks pusantros tonos mėsos ir daržovių pusfabrikačių, įvairių konditerijos gaminių.

Naujus šaldytuvus su kulinarijos cechais artimiausiu laiku planuojama pastatyti Kėdainiuose ir Anykščiuose.

50,000 keliautojų

Druskininkai. — Vienaaukštį dideliais stiklo langais pastatą netoli Druskinio ežero žino ir kurorto svečiai, ir druskininkiečiai. Nuo čia prasideda kelias į tolimas šalies vietoves. Čia įsikūręs Druskininkų miesto ekskursijų biuras.

Vien per 1969 metų dešimt mėnesių biuras suorganizavo daugiau kaip 1,600 ekskursijų. Jose dalyvavo 50 tūkstančių žmonių iš Druskininkų miesto bei Alytaus, Lazdijų, Varėnos rajonų. Kolūkiečiai, darbininkai, tarnautojai aplankė Maskvą, Leningradą, broliškųjų respublikų sostines — Kijevą, Minską, Rygą, Taliną, miestą didvyrį Volgogradą, pasiekė Užkarpatę, Krymą, Užkaukazę.

Jei jūs norite parduoti namą ar bizni, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Parengimų Kalendorius

Gruodžio 31 d.

Aido Choro Naujų Metų sutikimo vakaras banketas. Pradžia, 8 val. (taip kaip ir pernai). Įžangos bilietas tik $5.Iš anksto užsisakykit vietas.

Kovo 8 d.

Niujorko Lietuvių Moterų klubas rengia MOTERS DIENOS minėjimą, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Balandžio 19 d.

Sekmadienis. LDS 1 kuopa ruošia banketą, "Laisvės" salėje. Prašome kitų organizacijų nieko nerengti tą dieną.

Pranešimas

Ozone Park, N. Y.

LDS 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 7, Laisvės salėje. Pradžia 6 val. vakare. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Pradėsime mokėtis už 1970 metus, gausime dividendus. turime svarbių reikalų aptarti. Rinksime valdybą 1970 m. **Valdyba**

LDS 1 kuopos nariams

Kuopos valdyba nusitarė šį, sekantį kuopos susirinkimą pradėti kiek anksčiau, būtent, tuoj po 6-os val. vak. Tad draugai ir draugės nariai įsidėmėkite, kad susirinkimas įvyks sausio 6 dieną, 6 valandą vakaro. Beje, žadama turėti pasivaišinimo, pasisveikinimo "pusvalandį"

J.—L.

..**Londonas.** — TSRS keliavimo agentūra Inturistas pasirašė sutartį su American Express, kurios kredito kortas priims Maskvos ir Leningrade.

Svarbi konferencija

New Yorkas. — Amerikinė Sąjunga kovai su fašizmu, rasizmu ir antisemitizmu šaukia konferenciją sekmadienį, sausio 18, Penn-Garden Hotel, 7 Ave. ir 31 St. Pradžia 10 val. ryto.

Įvairios draugijos kviečiamos atsiųsti delegatus ir užsimokėti po $3 už kiekvieną delegatą. Pavieniam—$2.

Konferencijoje svarstys, kaip geriau kovoti prieš karą, beaugantį fašizmą, rasizmą, anti semitizmą.

SVEIKINAME SAVO KLIENTUS

Visus tuos, kurie užsako per mūsų firmą
AUTOMAŠNAS, ŠALDYTUVUS
IR ĮVAIRIAS KITAS DOVANAS

Linkime visiems
LAIMINGŲJŲ NAUJŲJŲ METŲ

Stiprios sveikatos, džiaugsmo ir sėkmės

* * *

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH NEW YORK, N. Y. 10003

Tel. (212) 228-9547